

VADO KRITIKA

KOMUNISTŲ OFENZYVA VIETNAME DAVĖ PROGOS SUABEJOTI GENEROLO WEST-MORELANDO SUGEBĖJIMAMS: JO TURIMA ŽMONIŲ IR GINKLŲ PERSVARA KOL KAS NEDAŽE REZULTATŲ. — ANTRA VERTUS NĖ VIENAS KARO VADAS IKI SIOL NEBUVO TAIP SUVARŽYTAS KAIP JIS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kaip ir galima buvo tikėtis, paskutinė komunistų ofenzyva pietinia- me Vietname, kurios metu komunistai puolė beveik visus to krašto miestus, iškėlė klausimą, ar JAV šiame kare laikosi tinkamos taktikos ir strategijos? Kaip tai galėjo atsitikti, kai JAV Vietname turi 500.000 vyrų kariuomenę, o pats P. Vietnamas po ginklu laiko net kiek daugiau?

Iš tų klausimų kolumnistas Clayton Fritchey pasidarė išvadą, kad ir

'sakalai' ir 'balandžiai' turėtų manyti, kad kariuomenės vadas (field commander) gen. William C. Westmoreland nesugeba laimėti karo, jei sutikti, kad jį iš viso galima laimėti. Girdi, Westmorelandas aiškina, kad tai esąs išsėmimo karas -- war of attrition -- kuris vedamas iki kartaus galo, kai viena ar kita pusė visai išsisemia ir turi pasiduoti. Toji koncepcija neteko savo patrauklumo jau per pirmą pasaulinį karą, kada milijonai žuvo

sustingusiam Vakarų fronte. Konkrečiai Fritchey kaltina Westmorelandą:

1. jis per mažai įvertino priešų pasiryžimą kovoti ir jo sugebėjimą atsakyti į kiekvieną amerikiečių eskaliaciją atitinkamais žygiais iš savo pusės;

2. jis per daug pasitikiėjo Pietų Vietnamo armijos sugebėjimais, užsimerkė prieš jos nepatikimumą ir apatiškumą;

3. jis per daug pasitikiėjo aviacijos persvara; 4. daugiau rūpinosi karinėm operacijom, apleisdamas politinę pusę ir ekonomines reformas.

Negalima tačiau užmiršti, kad tur būt ne vienas karo vadas nebuvo taip suvaržytas kaip Westmorelandas. Nūdienių susižinojimo - komunikacijos priemonių dėka jis gali ir turi kiekvienam didesniam žygiui gauti paties prezidento pritarimą. JAV kariuomenės tikslas pietinia- me Vietname yra tik padėti tam kraštui apsiginti nuo komunistų invazijos ir infiltracijos. Oficialiai ir formaliai Pietų Vietnamo kariuomenė nėra Westmorelando tiesioginėje žinioje, jis nėra jos vadas, bet tik 'patarėjas'.

Savo paklusnumu prezidentui Westmorelandas yra priešingybė gen. Douglas MacArthurui, tačiau iš karo vado reikalaujama ne tik paklusnumo, bet ir didesnės kovos už tai, ką jis laiko teisingu.

Daugiausia, anot Tyme, Westmorelandui prikišami jo optimistiniai pareiškimai, kaip pvz. prieš du mėnesius padarytas, kuriame jis aiškino, jog komunistai patiria tokius didelius nuostolius, kad jų ilgai negalės pakęsti ir todėl JAV kariuomenė 1969 metais galės jau pradėti grįžti namo.

(Nukelta į 2 psl.)

Cincinnati miesto burmistras Eugene P. Ruehlmann priėmė Cincinnati lietuvių delegaciją susidedančią iš Lietuvos Vyčių Cincinnati kuopos pirminio Juozo ir ponios Maezer, Tėv. Gintauto Sabataičio, S.J. ir dr. Vytauto Bieliausko. Burmistras pasidžiaugė žymių Cincinnati lietuvių (našu Cincinnati miesto gyvenimą ir sveikino visus lietuvius Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga. D. G. Ruehlmann pasirašė proklamaciją paskelbdamas Vasario 16 d. LIETUVIŲ DIENA ir ragindamas visus Cincinnati miesto gyventojus švęsti kartu su lietuvių 100 metų lietuvių pirmos emigracijos į JAV ir Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų Atstatymo sukaktis. Priėmimo dalyvavo vietinių amerikiečių laikraščių ir televizijos atstovai.

Lietuvoj mokyklas tebevargina tos pačios problemos...

Pagausėjusias ir padidėjusias mokyklas Lietuvoje tebevargina tos pačios problemos, kokios vargino ir prieš ... beveik 50 metų. Štai keli paveikslėliai iš mokyklų, aprašyti Lietuvos mokytojams dabar Vilniuje leidžiamame laikraštyje (Tarybinis Mokytojas, 1968 m. sausio 31 d.):

Laikraščio bendradarbis, lankydamas mokyklą, pastebėjo dienyne labai daug dvejetukų botanikos mokytojo lape: daugiau dvejetukų, negu matematikos ar chemijos mokytojų lapuose. Mokytojas aiškino, kad botanika -- sunkus mokslas. Svečias, išklausęs pamoką, įsitikino, kad tikrai nelengvas: pamoką mokytojas išdėstė puikiai, taip, kad ... "išeitų visai padori paskaita aukštosios mokyklos studentams". Bet tai buvo išdėstyta penkta mečiams mokinukams

(kaip pirmos klasės gimnazistams). Čia ir paaiškėjo, kodėl tie vaikai botanikos pamokų nesupranta ir nieko iš jų neišmoksta.

ir fizikos, ir chemijos mokytojai tvirtina, kad mokiniai "Nieko nežino, nesimoko, tingi, paprasčiausios reakcijos praktškai nesugeba atlikti..."

O kaip mokės, kaip mės, pasakoja mokyklos lankytojas, jei fizikos prietaisai uždaryti įstiklintose spintose ir net pamokoje tik iš tolo rodomi. Chemijos pamokoje mokytojas kalba: "Jeigu paimtume... įdėtume į mėgintuvėlį ir pakaitintume spiritinės lemputės liepsnoje, tai išsiskirtų..."

Lankytojas peikia tokius mokytojus, kurie tik žodžiais "ima", žodžiais "kaitina", žodžiais "gauna". Sako, kad reikia mo-

kiniams duoti patiems visa tai daryti, tik tada supras ir išmoks. O mokytojai atšauna visiškai tokiu pačiu pasiteisinimu, kaip neretai būdavo prieš 50 metų, mokykloms iš nieko tebesikuriant: -- Neturime prietaisų, kad mokytojo darbą galėtų sekti visa klasė... Nepakanka reagentų komplektų duoti kiekvienam mokiniui...

Kita mokytoja iš Kauno apylinkių kritikuoja mokinių, ypač mergaičių, uniformą, kuri "tikrai atgyveno savo amžių jau vien todėl, kad ji, ypač kaimo sąlygomis, nepraktiška". (Ji iš tikrųjų iš esmės tebėra maždaug tokia, kaip buvo nustatyta dar caro laikais miestinėse mokyklose, prieš 60, 70 ar daugiau metų).

Uniformas kritikuoja mokytoja papasakoja ir kaimo tebevyraujančias mokyklos lankymo sąlygas: "Pavyzdžiui, mokiniai iki mokyklos keli kilometrai. Vaikšto pėsčiomis. Jei vidur žiemis -- su uniforma šalta, o gegztuko ant jos neužsivilksi -- netinka. Jei lyja -- išsilais sijenėlioklostės. Po paltu susilamdo žiurstelio sparneliai. Pavasari ir rudenį, kol saulėtos dienos, -- karšta. Eina mergelės, rankoves atsisaitojusios..."

Bandytų mokytoja siūlyti, kad mokiniams būtų leista vartoti sportinę aprangą, bet: "visa bėda, kad mūsų gaminama sportinė apranga labai jau negraži, vos kartą kitą apsirengus, išsitampo į visus šonus, o, bet to, ir tos pačios trūksta..." "Kita problema -- avalynė. Mokyklinės, pritaikytos paaugliams, beveik iš viso nėra..."

(ELTA)

MIELI LIETUVIAI !

50-tą kartą švenčiame Lietuvos Valstybės atstatymo sukaktį. Deja, tėviškėje mūsų broliai ir sesės negalės papuošti sodžių ir miestų trispalvėmis ir vietoj linksmybų dainų ir iškilmų apeigų -- krašte vyraus susikaupimas ir rimtis. Okupantas - bolševikas jėga išplėšęs iš jaunos ir guvios tautos valstybės teisę ir išniekinęs lietuvių saugoją jį nuo tautiškų ir valstybiškų minčių. Giliai paslėpę Vasario 16-tos reikšmę, lietuviai tik mintyse galės ją pagerbti.

Mes, laisvojo pasaulio lietuviai, minime šią šventę su ryžtu ir entuziazmu. Tik mes galime savo susirinkimais, radijo, televizijos programomis, priimtom rezoliucijom dar kartą atkreipti pasaulio sąžinės dėmesį į didžiąją skriaudą padarytą mūsų tautai ir valstybei. Nepriklausomybę krauju išsikovojęs lietuvis įrodė pasaulio valstybių bendruomenei, kad jis pats gali kurti ekonomines ir kultūrinės vertybes, jomis naudotis ir dalintis su kitais. Okupantas gi įrodė, kad politinė ir kultūrinė priespauda Lietuvoje žlugdo krašto ūkį, paniekina žmogų ir stabdo krašto kultūrinį bujojimą.

Mums, Amerikos lietuviams, yra ypatinga pareiga ir proga, minint 50 metų laisvės ir kovos jubiliejų, iškelti lietuvių tautai daromas skriaudas, burti kuo didesnę amerikiečių politikos, spaudos bei visuomenės žmonių draugų skaičių. Amerikos vyriausybė nepripažįsta Lietuvos okupanto. Ji talkininkauja mums, saugodama Lietuvos valstybinį tęstinumą siūla, pripažindama Lietuvos diplomatinį korpusą -- kaip teisingą ir vienintelį Lietuvos reprezentantą. Bolševikas - okupantas visokiomis priemonėmis bandė ir bando sunaikinti šią instituciją. Amerikos lietuviai -- per savo organizacijas ir jų centrą ALT nuolatosis būdi saugodama okupacijos nepripažinimą ir nuolatosis deda pastangas valstybės departamente, atstovų rūmuose, senate ir Baltuose Rūmuose, kad šis statusas ir toliau būtų palaikytas.

ALT veiklos neužtenka -- visiems Amerikos lietuviams reikia prisidėti prie to, saugantis veiksmų, kurie gali pažeisti valstybės tęstinumo principą. Okupantas -- lapės kailiu prisidengęs bando skverbtis į lietuvių susibūrimus, šeimas, pavienius asmenis, siūlydamas kultūrinį bendradarbiavimą ir kitus mainus, vietoje valstybinės nepriklausomybės. Mūsų atsakymas yra -- demaskuoti agentą ir atmesti jo pastangas. Lietuvis neina ir neis į jokius kompromisus, ir tol nenurims, kol Lietuva bus paverpta ir kol okupanto batų mendo jos kūną, o jo veiksmai žudo jos sielą.

Švęsdami 50 metų Nepriklausomybės sukaktį, broliai ir sesės, Amerikos lietuvių Tarybos vardu sveikinu lietuvius Nemuno šalyje ir Sibiro tremtyje, ir linkiu jiems ištvermės. O jus, gyvenančius šioje palaimintoje šalyje, kviečiu ir toliau dirbti ir aukoti lietuviškam - patrijotiniam ir valstybiniam darbui. Tebūna trečiasis šimtmečio ketvirtis laimingesnis mūsų tėvų kraštui. Žinau, kad dar visiems mums reikės daug aukotis, bet tvirtai tikiu, kad galutinis tikslas -- pilna Lietuvos Nepriklausomybė -- ne už kalnų!

Eugenijus A. Bartkus
Amerikos lietuvių Tarybos Pirmininkas

Be žodžių...

Pirmąjį Vasarį prisiminus

1918 metų pirmoji vasario 16 diena buvo ypatingai graži, saulėta. Tą dieną dangus buvo giedras, be jokio debesėlio. Saulutė netik šviete, bet ir gerokai šildė, tuo perspėdama judančią žemės gyvybę, kad jau artinasi pirmieji atgimstančio pavasario ženklai.

Kaip tik tą dieną žmonės šventę užgavėnias, kurias atžymėdavo įvairiomis išdaigomis: įvairių burtų būrimais, ant Saliamono galvos kviečio grūdo mėtimais ir laimės spėjimais. Persirenge į velnius, meškas, asilus su lazdomis septyniškos iš namų vydomis rankynais savaitėms Lašinių ir kitokių juokų pridarydavo. Taip vykdavo gyvas liaudies sąmojus — teatras, iš šalies nereizisujamas.

Prieš 50 metų, atsimenu, tą dieną mes paaugliai vaikais, dešinioje Nemuno kalno įkalnėje linksmai žaidėme sviedinį. Linksma buvo žaisti, nes saulutės atokaitoje, kalne sniegas ir ledas buvo ištirpęs, žemė pradžiūvus.

Taip mums bežaidžiant, girdim, kad Skirsnemunės parapijos bažnyčios visi varpai skamba. Bažnyčia netoli, už kilometro, gerai matyti ir varpų skambėjimą girdėti. Pamanėm, kad kas nors numirė ir jam už dušią "zvanija". Nekreipdami dėmesio žaidžiame toliau. Bet bažnyčios varpų skambėjimas nenutilsta,

Mokytojas B. Butkus
Buv. Sibiro tremtinys

skamba ir skamba...

Po geros valandos prie mūsų žaidžiančio būrelio ateina mama ir sako:

— Vaikai, girdite nepartraukiamą bažnyčios varpų skambėjimą? Širdis kažką jaučia: laimę, ar nelaimę. Bėkit į mokyklą ir sužinokit ko tie varpai taip ilgai skamba?

Gaila buvo žaidimą pertraukti, bet ir mamos reiklia klausyti. O ir patiems buvo įdomu sužinoti, ko taip ilgai tie varpai skamba?

Apsirengę, ritomės į pakalnę, į mokyklą. Eidami gatvę, matom susirinkusių miestelių žmonių būrius, gatvę vakščiojančius, vienas kitą sveikinančius, reiškančius vienas kitam kokį tai džiaugsmą... Vienas kitas užtraukia ir dainos "punktėlį".

Žmonių minia renkasi į mokyklą. Mokyklos patalpose žmonės nesutelpa, pasilieka mokyklos aikštelėje. Mokyklos prieangyje pasirodo mokytojas Rimkūnas ir kreipiasi į susirinkusius žmones šiais žodžiais:

— Gerbiami lietuviai, skirsnemuniečiai. Šiandien mums "Laisvė sužėję jūrų bangos, pakilo debesys į dangų", visoj mūsų brangioj tėvynėj išdidžiai skambą bažnyčių varpai, skelbdami mums didelę džiaugsmo šventę — Laisvės ir Nepriklausomybės paskelbimo šventę. Lietuvis stojo prieš mūsų laisvės smaugėjus į nelygią kovą ir tą kovą šiandien laimėjo. Laisvę atgavę, daugiau jungą nevilksime, laisvai bažnyčioje melsimės, laisvai mokykloje savo kalba mokysimės, šviesimės, savo tautinę sąmonę ir kultūrą kelsime. Tai dideli idealai dėl kurių mūsų tautos vyrai kovojo ir privėdė mus prie šios dienos džiaugsmo. Tegyvuoja 1918 metų 16 dienos Pirmasis Vasaris, Laisvės ir Nepriklausomybės paskelbimo Diena!

Tokius tai žodžius ir mintis prieš 50 metų teko išgirsti iš tuometinio mokytojo lūpų.

Vakaro sutempų pasikalbėjimai namuose

Iš mokyklos susirinkimo grįžom ne vieni. Pas mus susirinko kaimynai ir pažįstami. Visi dalinomės patirtais įspūdžiais apie įgytą laisvę. Tėvas sako:

— Tikrai džiaugiamės laisvę įgiję. Teisingai mokytojas pasakė, kad ją reikės apginti, jai reikės aukų. Juk iš rytų raudonasis skarmalius, žiūrėdamas į mus, dantį galanda ir tyko pasikėsinti į mūsų lizdelius, o po šalį dar siaučia, iki dantų apsiginklavęs vokiečių-bermontininkas ir kaip vagis, graibsto iš mūsų paskutinį duonos kąsnį.

— Dar mano milinė nesuėdė pirmą pasauliniam kare. Aš, kaip buvęs caro armijos artilerijos viršyla, moku iš gaubicos į priešą pataikyti. Kai tik pašauks — stosių į savanorių kariuomenę ir kitus paraginysiu. — sako vyriausias brolis Jonas.

— Ar eisit, vyrai? — klausia brolis.

— Eisim, eisim, visi jau vyrai eisim tėvynės laisvę ginti. Nebijosime dėl jos laisvės mirti, — kalba jauni vyručiai.

— Kai tik pradės organizuoti vidaus apsaugą, aš stosių į milicijos eiles su tėvynės vidaus priešais kovoti, — pasižada antrasis brolis Kazys.

— O jūs mažesnieji vaikai, — sako tėvas, — visi į mokyklą, mokslo žinių įsigyti. Juk artimoj ateityj tėvynei pamokytų žmonių reiks.

Pirmieji savanoriai išvyksta laisvę ginti

Kai tik 1918 metais spalio mėnesį 23 dieną buvo pakviesti savanoriai tėvynę ginti, tuoj brolis Jonas apylinkėj surinko virš 50 vyrų, visi atėjo į bažnyčią, pasimeldė ir bažnyčios aikštelėj įvyko atsiveikimas su saviškiais. Prie bažnyčios susirinko didžiausia žmonių minia į kariuomenę savanorius palydėti, sudiev pasakyti. Atsiveikini m o kalbos, ašaros, kaimo dūdų orkestro maršų garsai. Išvykstančius savanorius nuvežti į Kauną suvažiavo ūkininkai su savo arklių vežimais, į kuriuos žmonės pridėjo maisto: duonos kepalų, lašinių paltis, mėsos, dešrų, batų, baltinių, ginklų ir šovinių. Visi noriai aukojo ir didžiavosi savanorių drąsa. Orkestrui maršą grojant, išvykstantieji savanoriai užtraukė dainą: "Nors vėtroš ūžia apie mus, drąsa mūsų nepažūs. Nors daugel mes kentėsime, tėvynė laisva bus"... Taip, kariškos dainos garsams aidint, savanorių gurguolė važiavo vieškeliu Kauno link.

Ką davė mums 22 laisvės Vasariai?

Savanoriams nuo priešų apgynus mūsų tėvynės laisvę, prasidėjo visose gyvenimo srityse didysis kūrybos darbas, jos ekonominių pagrindų stiprinimas, švietimo ir kultūros kėlimas. Ūkininkai išmoko geriau žemę dirbti, našesnį derlių gauti. Savo ūkių vietovės žydnėjais sodais papuošė. Įvestas privalomas mokslas pradžios mokyklose. Veikė įvairūs suaugusiems vakariniai kursai kaimuose. Kiekvienam didesniai miestelyje įsteigtos vidurinės mokyklos, 1922-ais metais įsteigtas universitetas paruošė nemažą skaičių aukštą mokslo baigusiu inteligentų. Dotnuvos žemės ūkio akademija paruošė daug inteligentų — žemės ūkio specialistų: aukštą mokslo baigusiu agronomų, kultūrtechnikų, veterinarijos gydytojų. Palygintas socialinis gyvenimas; praveista žemės reforma. Kaune ir Klaipėdoje veikė mokytojų institutai, kuriuose buvo paruošta daug aukštą mokslo baigusiu pedagogų. Be to, veikė eilė muzikos ir meno mokyklų, kurios paruošė daug muzikos ir meno puoselėtojų. 1921 metais pasaulis išgirdo laisvos Lietuvos vardą, nes tuomet Lietuva buvo priimta į Tautų Sąjungos šeimą. Politiniame gyvenime turėjome kai kurių nukrypimų, išsiblaškymų. Galėjome pasiginčyti, vienas kitą pakrikikuoti, bet tai savame tėvynės laisvos name. Mes turėjome laisvę!

Šiandieną mes, broliai ir sesės, lietuviai, naudodamiesi svetingos šalies laisve, džiaugsmingai švenčiame 50-tąjį Vasarį. Laisvės ir Nepriklausomybės paskelbimo Auksojį Jubiliejų. Šiandien mes galime laisvai džiaugtis, sulaukę šį garbingą Jubiliejų, galime laisvai pakelti trispalvę laisvės vėliavą, galime laisvai Jam himnus giedoti, bet atsiminkime, kad nuo 1940-tų metų mūsų tėvynėje, pačiam tautos kamien, okupantas neleidžia mūsų broliams ir sesėms pasidžiaugti Jubiliejum, laisvės trispalvę iškel-

ti. Šiandien okupantas laisvės trispalvės vėliavos labiau bijo, kaip bijojo caro rusintojas spausdinto lietuviško žodžio. Šiandien okupantas, radęs pas lietuvių trispalvę vėliavą, baudžia jį sunkiomis bausmėmis ir tremiamas į Sibiro mirtį. Bet lietuviai nepasiduoda, jie sugeba orientuotis okupanto pinklėse, slapta ir kantriai nešti Vasario laisvės idealus savo širdyse.

Velnius buvo juos išnešęs
Ir sugrįžo alkani,
Nepažytą tokį svečią
Pavašinsim ugnimi...

Palinko liepas šalia kelio,
Pravirko motina sena,
Sūneli, tėvynė tavo šaukia,
Lai bus laisva mūsų Lietuva...

Saulutė nusileido, atėjo vakarai,
O mūsų tėviškėlę užpuolė ubagai.
Oi lylija, lylija lia lia, oi lylija ly lia lia
O mūsų tėviškėlę užpuolė ubagai.

Atėjo azijatai, atėmė mūsų ūkius,
Ir seselėms neleido sėti rūtų darželius.
Atėmė mūsų turtą, atėmė namelius,
O mus pačius išvarė į Sibiro šalčius.

Atėjo prie motulės lango ir klausė: Kur sūnus?
Motulė neatsakė, neišdavė sūnaus.
Motulė neatsakė, neišdavė sūnaus,
Užtat dabar senatvėjį į Sibiro vergaus...

1940 metais rytų raudonasis imperalizmas skaudžiai pažeidė mūsų puoselėtą laisvę. Jėga įsibraudamas į mūsų tėvynę gerai žinojo, kad joje ras drausmingą, gerai ginkluotą kariuomenę, organizuotus šaulius, pavasarininkus, jaunlietuvių ir jų nekenčiančius dorus lietuvius.

Todėl savo kėslus, kaip plėšrus žvėris auką, pradėjo nakties tamsumoj tykia, atsargiai, palaipsniui.

Paleido visą seriją biurairių išgalvotų mūsų praeičiai šmeižtų. Pradėjo mūsų valstybės vadovus niekinti ir šmeižti. Gyrėsi atėję išvaduoti "vergijoj kenčiančią alkaną Lietuvos "liaudį", o tos "liaudies", jiems įsibrovus, tik buvo Lietuvoje 245 žmonės, izoliuoti komunistai, kurie politiniame šalies gyvenime tik nulis buvo.

Ginklo jėga fiktyviais balsavimais privertė lietuvius išrinkti taip vadinama "liaudies seimą", kurį begėdiškai panaudojo mūsų Laisvės pažeidimui ir nužemintais "prašymais" į Kremliaus orbitą įjungimui, į Maskvos "seserų" rūtų darželį priėmimą.

Šiandien okupantas ginklo pagalba slopina mūsų tėvynėje taip brangiai iškovotą laisvę. Turėdamas savo rankose radiją, spaudą, televizorius nuodijia lietuvių širdis visokiomis melagystėmis, išgalvotomis politinėmis utopijomis. Lietuvis paskaito, pažiūri, paklauso, kantriai patyli ir laukia?..

Istorijos bėgį dar nežinome atsitikimo, kad imperialistai jėga tautų laisvės pavergėjai, neužkariavo pasaulio, gėdingai subiro. Anksčiau, ar vėliau subirs ir mūsų pavergėjais, raudonasis rytų imperalizmas, tas raudonojo teroro voratinklis, kurio vardą žmonių tik keiksmažodžiuose prisimins.

Pirmasis pasaulinis karas, prasidėjęs 1914 metais dar nebaigtas. Jis rusena įvairiose žemės rutulio kampeliuose. Paskutiniu metu jo žiežirbos pradeda smarkiau įsiliepsnoti. Ruošiasi į kovą stoti didžioji Laisvės su didžiąja Vergija. Mes privalom tą kovos eigą sekti. Iš pirmojo pasaulinio karo griuvėsių mes išsinešėme laisvę, iš paskutinio laisvės su vergija kovos mūšio griuvėsių atitaisysime pažeistą mūsų tautos laisvę ir nepriklausomybę, būkim pasiruošę!

Šiandien, švėsdami 50-įj Vasarį, Auksojį Tėvynės

Okupanto padarytas skriaudas lietuvis niekad neužmirš. Jie amžiais prisimins atimtą turtą, baisiausį terorą, kalėjimų bausmes, žudymus, į Sibiro trėmimus ir baisaus bado kančias.

Dar ir šandien okupanto prispausti lietuviai pergyvena skausmo valandas. Būreliuose, suėjimuose tą skausmą išlieja jų pačių nesenai sukurtose dainose:

Velnius buvo juos išnešęs
Ir sugrįžo alkani,
Nepažytą tokį svečią
Pavašinsim ugnimi...

Palinko liepas šalia kelio,
Pravirko motina sena,
Sūneli, tėvynė tavo šaukia,
Lai bus laisva mūsų Lietuva...

Saulutė nusileido, atėjo vakarai,
O mūsų tėviškėlę užpuolė ubagai.
Oi lylija, lylija lia lia, oi lylija ly lia lia
O mūsų tėviškėlę užpuolė ubagai.

Atėjo azijatai, atėmė mūsų ūkius,
Ir seselėms neleido sėti rūtų darželius.
Atėmė mūsų turtą, atėmė namelius,
O mus pačius išvarė į Sibiro šalčius.

Atėjo prie motulės lango ir klausė: Kur sūnus?
Motulė neatsakė, neišdavė sūnaus.
Motulė neatsakė, neišdavė sūnaus,
Užtat dabar senatvėjį į Sibiro vergaus...

Laisvės Jubiliejų, turime būti vieningi, susiklausę, turim vienas kitą geriau suprasti ir atjausti, turime suprasti, kas mus jungia į būrį dėl laisvės idealų, o ne nuo vienas kitą tolia. Mažiau vienas kitam asmeninių pašinių, o daugiau vienybės rožių.

Tegul mums, laisvoji šaly gyvenantiems ir mūsų tėvynėje sunkią okupantų naštą nešantiems, lietuviams skaisčiau šviečia penkiasdešimtmečio laisvės saulė. Su Maironiu tarkime: "Laikai juk mainosi: slėgė pikti, — nušvis kiti lietuvai, mūsų tėvynei."

BARJERAS TARP MOKINIŲ IR MOKYTOJŲ

Lietuvoje nesenai buvusi pateikta anketa trijų vyresniųjų vidurinės mokyklos klasių mokiniams, kurioje buvo klausimas: "Į ką jūs kreipiatės sunkių klausimų atvejais?" ir kontrolinis klausimas — "Kur jūs gaunate atsakymus į iškilusius klausimus?"

Šių klausimų tikslas — išsiaiškinti, kas dabartiniam jaunimui yra autoritetas. Iš atsakymų paaiškėjo, kad į tėvus kreipiasi apie 54 procentai jaunuolių, į draugus apie 60 procentų, radiją, laikraščius, knygomis pasinaudoja — 58 procentai, o į mokytojus kreipiasi tik 18 procentų. Paaikškinama, kad duomenys prašoksta 100 procentų, kadangi dažnas yra nurodęs daugiau negu vieną autoritetą, į kurį kreipiasi atsakymo. Tyrinėtojai dėl šių duomenų pastebi:

"Matyt, yra kažkoks barjeras, atstumias jaunimą nuo mokytojų. Tai nemalonus reiškinys. Verta dėl to rimtai susimąstyti".

Jeigu tie duomenys bent apytikriai apibūdina dabartinio Lietuvos jaunimo nuoseikimus, tai dėl jų turės susimąstyti ne tiek pedagogai-sociologai, kiek komunistų partijos politikos nustatinėtojai. Jų užsimojimas buvo ir tebėra pakirsti tėvų autoritetą ir paimti jaunimą savo parengtųjų mokytojų autoriteto įtakon. Anketo duomenys rodytų, kad tas planas yra visiškai nepasisekęs: mokytojai nesugebėjo (daugelis gal nei nenorėjo) tapti aukščiausiais autoritetais jaunimui.

IŠ VISO PASAULIO

● VID. RYTUOSE, ypač arabų kraštuose, vyrauja įsitikinimas, kad visos diplomatų pastangos taikai su Izraeliu atstatyti nusišiančios niekais. Arabai smarkiai ginkluojasi Sov. S-gos pristatomais ginklais, karus apmokina sovietiniai instruktoriai. Be to, ne arabų būdai atleisti ir užmiršti gėdą, apturėtą 6 dienų karo metu. Jie apie nieką kitą negalvoja, tik apie kerštą. Dar nesutaria, kokių būdu atgauti prarastas teritorijas ir sunaikinti Izraelio valstybę. Vieni nori pradėti partizaninį karą, kiti gi mano, kad jau laikas smogti atvirai visomis turimomis pajėgomis.

Vasario 15 jau buvo užsilięsnoje smarkios kovos Izraelio ir Jordanijos pasienyje, naudojant tankus ir sunkiąją artileriją. Izraelis panaudojo ir aviacijos dalinius, 22 val. užtrukę kovos rodo, kad karas ten gali atsinaujinti kiekvienu momentu.

● DETROITO Miesto ir didžiųjų žmonių vadovybės nusiskundžia, kad po žiaurių 1967 m. vasaros riaušių pradėtos pastangos įdarbinti kuo daugiau negrų, kad išvengus riaušių pasikartojimo, susidurė su nauja problema. Paskelbus apie didesnes darbo galimybes į Detroitą suplaukė masės negrų iš pietinių valstijų. Jų dabar ten daugiau, negu buvo pernai.

● SPECIALUS ŠVEICARIJOS pasiuntinys Oscar Rossetti išvyko į Hanoi tirti sąlygas taikos deryboms. Nors pabrėžiama jo humanitarinė misija, tarpininkauti sužeistų belaisvių ir Tarpt. Raudonojo Kryžiaus pagalbos reikalais, bet neišvengiamai tokiais atvejais ryškėja ir politiniai tos misijos tikslai. Iki šiol Hanoi nepripažįsta Raudonojo Kryžiaus kišimosi.

● BERLYNO KLAUSIMAS vėl iškilė Rytų-Vakarų santarpių dienotvarkėje. Rytų Vokietijos diktatorius Walter Ulbricht savo kalboje pareiškė, kad "Vak. Berlyno padėtis darosi nepakenčiama", kad ten rengiama NATO bazė, pavertianti Berlyną parako dėže ir t.t. Gi, Sov. S-gos vyriausybė laišku įspėjo JAV vyriausybę, kad Vak. Vokietijos "provokaciniai veiksmai" Vak. Berlyne paneigia visas teises svetimų kariuomenių buvimui tame mieste. JAV diplomatai trauko pečiais ir sako nenujaučią jokių veiksmų, kurie pagrįstų komunistų puolimus.

Duomenys, žinoma, neat-sako į klausimą, kokios knygos (nei koks radijas ar laikraščiai) jaunimui yra autoritetingi, arba kuo remiasi draugų autoritetin-gumas, į kuriuos kreipiamasi patarimų. Dar įdomiau, kad autoritetų sąrašė visiškai nematyt kom-jau-nimo vadovų. (ELTA)

● Dionizo Poškos Baubliai (tūkstantmečių ažuolų kamienuose įrengti "butai — muziejai") yra perkelti į Šiaulius Aušros muziejų. Tie du senos žemaičių kultūros paminklai įrengti prieš apie pusantro šimtmečio. Laikas — sako muziejaus direktorius Julius Naudužas — "baubliuose įrėžia vis gilesnes raukšles". Todėl muziejus kreipėsi į Vilniuje esančią restauracijos dirbtuvę, kuri parengė projektą baubliams apsaugoti nuo atmosferos poveikio. Baubliai bus apgaubti "palapinėmis" iš stiklo, medžio ir metalo. Tie gaubtuvai būsią panašūs į lietuviškas sodybas ir būsią sujungti galerija. (E)

HELP WANTED MALE

WANTED EXPERIENCED
STRUCTURAL LAYOUT MAN
Steady work. Fringe benefits. Apply
VULCAN IRON & WIRE WORK, INC.
13055 Hillview Ave.
Fenckell — Myers Area
Detroit, Mich.
313 — VE 8-0810
After 6 — 313 — LI 3-2849
(15-21)

Vado kritika...

(Atkelta iš 1 psl.)

Joseph Alsop stoja generolo pusėn. Įsivaizduokime sau, samprotauja Alsop, kad Westmorelandas įsako pradėti ofensyvą, tačiau nepasiekia savo tikslo ir nustoja 80,000 vyrų -- visi šauktų, kad tai katastrofa! Iš tikro taip atsitiko komunistams, proporcingai imant tie 30,000 jų karių, kurie paskutinėm savaitėm žuvo, atitiktų 80,000 amerikiečių. Jų ofensyvos tikslas -- dėl to beveik visi sutinka -- buvo išsaugoti visuotinę sukilimą ir įsitvirtinti bent kai kuriuose miestuose. Iš tikro komunistai sukilimo negalėjo įgyvendinti. Gyventojų masės buvo apatiškos ir prie jų neprisidėjo. Atvirkščiai, buvo nemažai atsitikimų, kada gyventojai išdavę pasislėpusius komunistus.

Iš tos ofensyvos Alsopas padaro dar vieną idėją išvadą. Komunistai nebūtų taip desperatiškai puolę, jei tikėtų, kad laikas dirba jų naudai. Jų puolimas kalba už tai, kad gen. Westmorelando optimizmas buvo pagrįstas rimtais faktais.

Kaip ten būtų, tolimesnis generolo likimas priklausau nuo Khe Sanh mūšio eigos. Jei ta marinių bazė būtų komunistų paimta, Westmorelandas pasirodytų buvęs netikęs vadas. Jei ne, arba jei komunistai jos nepulstų, jo taktika ir strategija, turint galvoje visas to nenormalaus karo aplinkybes ir ypatybes, galų gale pasirodytų buvusi gera.

Paskutinės kalbos ir gandai apie galimas paliaubas rodo, kad, nepaisant visų pasigirimų, komunistinė pusė patyrė daugiau nuostolių negu tikėjosi.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00. Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

NUOŠIRDAUS

BENDRADARBIAVIMO DVASIOJE...

Buvo malonu skelbti VLIK, ALT ir JAV LB pirmininkų komunikatą (žiūr. Dirvos 20 nr. 3 psl.) ir to komunikato autorių nuotrauką.

Dar kelias dienas prieš tą įvykį šių eilučių rašei vai "knietėjo" pasiūsti kelis klausimus naujam ALT pirmininkui inž. Eug. Bartkui, kurių vienas liestų mūsų veiksmų bendradarbiavimo ir sutarimo reikala. Tokiu greitu, beveik netikėtu, būdų klausimą išsprendus, kas gi belieka klausiti?

Negali sakyti, kad tuo komunikatu visi klausimai ėmė ir išsispredė. Anaipol. Klausimų liko, jų bus ir ateityje.

Mūsų triumviratas skelbia nutarę "nuoširdaus bendradarbiavimo dvasioje palaikyti tarpusavy nuolatinius ryšius ir, visus uždavinius vykdant, remti vieni kitų pastangas". Šitame sakinyje ir yra visa "esencija", būtina išidėmėti ne tik veiksmams, bet ir visiems "ataveiksniams". Tas triumviratas vienas nedaug teatsieks, jei nuoširdaus bendradarbiavimo dvasia neužsikrės visi tie veikėjai, kurie sudaro VLIK, ALT ir LB branduolį ar veikia atskirose srityse ir periferijose. Neveltui komunikate ir buvo pabrėžta, kad reikia "skirtingos organizacinės apimtys rėmuose ir skirtingose veiklos srityse bendrą tikslą siekiant savo veiksmus derinti ir darbus koordinuoti".

Veiksmus derinti ir darbus koordinuoti jau savaime yra išpareigojimas, atskiras darbas, ar savuose darbuose reikalingas specialus dėmesys tai koordinacijai pagelbėti, o ne pakenkti. Komunikatas yra ipareigojantis ir uždėdas tam tikras veiklos prievoles. Komunikatas kartu yra ir pavyzdžiu daugelio kitų organizacijų veikėjams, nes gi bendri uždaviniai negali būti tinkamai ir sklandžiai atliekami galvojant, kad kartais "nesikišimas", o savo darymas yra geriausia išeitis.

Yra mūsų visuomenėje "išibėgėjimų", nuėjusių Krilovo pasakėčioje traukiamo į visas šalis vežimo keliais. Todėl atrodo, jog paskelbtąjį komunikatą pasirašęs triumviratas nesitenkins vien savitarpio sutarimu, o stengsis jį plėsti ir įgyvendinti tose veiklos srityse, kur koordinacijos ir bendro sutarimo šiuo metu labiausia reikia.

Komunikatas džiugina. Jis yra pradžia gerai pradėto tiesti kelio. Šiuo metu gi labai svarbu, kad tas pradėtasis tiesti kelias vestų visiems priimtina ir visų siekiama kryptim.

Mums rašo

PAŠTO ŽENKLO NEBUS

Nežiūrint visų idėjų pastangų, apsilankymų Baltuose Rūmuose, vizitų, prašymų, įneštų "bilij" kongrese ir senate, parašytų daugelio laišku, kad Amerika išleis- tų pašto ženklą, skirtą Lietuvos (ar ir visų trijų Baltijos valstybių) nepriklausomybės 50 metų sukakčiai paminėti, at- rodo, kad tokio pašto ženklo nebus išleista. Savaime suprantama dėl ko. Jau yra paskelbta šiais metais numatytą išleisti jubiliejinį pašto ženklo programą, bet to- kio pašto ženklo, kaip mes norėtume, joje nėra.

Neseniai Dirvoje bu- vo rašyta, kad detroitie- kiai darė žygių, kad Ed Sullivan ir Lawrence Welk savo programose paminėtų ir Lietuvos ne- priklausomybės paskel- bimo 50 metų sukaktį, ką nors duodami lietuviš- ko. Nežinau, ką darys Ed Sullivan, bet dėl Lawrence Welk tai aiš- ku. 1967 m. lapkričio 23 d. Chicagos Lietuvių Filatelistų Draugijos "Lietuva" narys, p. Be- nediktas Jurėnas kreipė- si laišku tuo reikalu į Lawrence Welk, ir gruod- džio 1 d. susilaukė iš "Champagne Music" ve- dėjo malonaus atsaky- mo. Atsakyme, tarp kit- ko, buvo taip pasakyta: "Since doing a few na- tionality shows, we ha- ve been deluged with mail from people of all nationalities asking that we do music, etc., from their countries. It takes a great deal of time and research to come up with the correct music, dances and sets for these special telecasts. Needless to say, since we only present two or

three such shows each year, it will take some time to get around to all nations". Aišku?

Ant. Bernotas

AČIŲ UŽ DĖMESĮ

Pedagoginio Lituanis- tikos Instituto ir savo vardu turiu pareikšti Jums gilią pagarbą ir padėką už iškėlimą į spaudos viešumą Insti- tuto "Siūlymų" III kul- tūros kongresui. Turiu galvoj 11,8 Dirvos veda- mąjį straipsnį "Pamirš- tieji siūlymai" su Jūsų pareiškimais bei pa- brėžimais dėl tuose "Siūlymuose" keliamų lietuviškojo švietimo ne- gerovių.

Nors tuos "Siūlymus" esame išsiuntinę vi- sai Vakarų pusrutulio lietuviškai spaudai, ta- čiau panašaus atgarsio ligi šiol dar neteko pas- tebėti. Dirva tai pada- rė pirmoji. Tad ačiū už vyrišką žvilgsnį į re- aliąją švietimo padėti.

Domas Velička,
Direktorius

A.A. INŽ. B. DAUKŲ PRISIMINUS

"Energingiausias sa- vo gyvenimo metus (1934 - 1939) Balys Daukus praleido plėsdamas, gi- lindamas ir tobulindamas Klaipėdos uostą, bū- damas uosto ižinie- rium"... Taip parašė J. Kuršėniškis savo straipsnyje apie miru- sį š.m. sausio 9 d. Aus- tralijoje (Dirva 1968 m. Nr. 13). Toliaus tame straipsnyje pasakyta "gy- vendamas Klaipėdoje bu- vo įsijungęs į sportinę veiklą"... Apie šią a.a. inž. B. Daukaus veiki- mo sritį (o jų daug jis turėjo!) noriu kiek smul- kiau skaityto- supžin- dinti.

Buvau tuo metu Klai- pėdoje (jau nuo 1927 m.) ir jam atvykus Klaipė- don tuojaus susipaži- nome. Tai buvo netik energingas ir veiklus uosto inžinierius, bet ir visuomenės veikėjas. Bu- vo jis ir puikus šaulys ir priklausė Klaipėdos šaulių rinkinei, kuriai aš, būdamas komenda- tu, vadovavau. Šaulių sportas plėtėsi ir būtina- reikalingas buvo tam sportui tvarkyti vado- vas. Tuo vadovu pasirin- kau inž. B. Dauką ir ne- apsirikau visą savo liuos- laikį jis pašventė šiam darbui. Dėka jo energi- jai ir sumanumui spor- tas žymiai pakilo: turė- jompirmaeilę futbolo ko- mandą "Švyturys", spor- tinio šaudymo didelį bū- rį, jūros sporto srity- turėjome jachtą "Šau- lys", kuriai jis skyrė

BŪKIME ATVIRI SAU

Jau geras pusmetis pilni spaudos puslapiai apie Lietuvos Laisvės Kovos Metais Vasario 16 minėjimus. Visos lietu- vių radijo valandos skam- ba veikėjų žodžiais: "Šių metų Vasario 16-tą dieną išėikime į plačiąją ame- rikiečių visuomenę..." Ir tuo pačiu laiku gir- dime raginimus kuo gau- siausiai minėjimuose dalyvauti, nes būsianti puiki programa, iš toli atvyks dainininkai, kal- bės, atvirai prisipažin- kime, šimtus kartų gir- dėti mūsų veikėjai, at- mintinai mums žinomas Lietuvos istorijos žo- džius. Ir tąpačią sutrum- pintą kalbą angliškai pa- kartos kongresmanas ar kitas koks politikas. Svarbiausia, kad jie kal- bės ir dainuos mums pa- tiems uždaroj salėj. Tad kur gi tas išėjimas į amerikiečių visuomenę? Girdėti vienoj kitoj lietuvių kolonijoj paski- rų asmenų pastangomis bandoma įsiveržti ir į svetimųjų radiją. Bet tai mažesniuose miestuose ir neorganizuotų jėgų dėka.

Ellinis lietuvis, nuo- širdus tautinių reikalų bei darbų rėmėjas ver- čiamas susimąstyti, ką veikia mūsų laisvinimo veiksniai, kuriems jis atiduoda savo įnašą, lauk- damas iš jų vispusiškos iniciatyvos. Tačiau, kaip matome, Vasario 16-tos minėjimai ir šiais Lie- tuvos Laisvės Kovos Metais praeina kaip ir kasmet savo tarpe tik su daugiau ir gražesnių šū- kių.

Dabar pažvelkime į kitą šių metų iškilmingą garsinimo sritį, būtent: Lietuvių Fondas, kurio neeiliniu rėmėju esu ir aš, skelbiiasi išleidžias trijų serijų medalius Lie- tavos nepriklausomybės 50 m. sukakčiai atžymė- ti. Ši antraštė neatitinka faktiškai Lietuvos padė- čiai ir klaidina skaityto- ją. Juk Lietuva jau 25 su viršum metai yra ne- tekusi nepriklausomy- bės ir tai yra grynas ne- susipratimas šį laiko- tarpį įjungti į nepriklau- somybės laikotarpį.

Beto, mane nustebino dėmesio verta meda- liams parinkta temati-

daug dėmesio techniki- niu atžvilgiu. Jo nuopel- nai šioj srity dideli ir jo šviesi asmenybė tiks visuomet mano atminty je.

Šeimai reiškiu gilią užuojautą.

R. Liormanas

ka. Pasak pranešimo medalių abiejose pusė- se daug kas paminėta: Vytis, Gedimino stul- pai, įrašuose prisimen- mas ir Lietuvos karali- jos faktas 1251-1795, Vy- tauto Didžiojo galva, Min- daugo galva, atkurtos Lietuvos trijų presiden- tų galvos ir Lietuvos 50 m. sukaktis. Tiek sveti- mautis, tiek jaunas lie- tuvis medaliuose matys seną, galingą Lietuvos valstybę, medaliais at- žymintį savo nepriklau- somybės 50 m. sukaktį, bet pagrindinio ir mūsų tautai jautriausio mo- mento -- kenčiančios, re- težiais supančiotos, ru- sinamos Lietuvos nema- tys.

Nuostabu, kad praneši- me išvardintų žinovų tar- pe, pradedant mūsų dip- lomatais ir baigiant isto- rikais, nei vienam nepa- rūpo pasiūlyti medaliuo- se užakcentuoti paverg- tos Lietuvos. Iš vienos pusės mums paskelbti Laisvės Kovos Metai, o iš antros tie patys meda- lio ruošėjai rengiasi pa- skleisti pasaulio budru- mą migdančius meda- lius. Eiliniam lietuviui tenka dėl to ne tik stebė- tis, bet jau ir protestą reikšti dėl tokio vado- vaujančių organų neap- dairumo.

Meskim žvilgsnį į tre- čią iškilmingų šūkių pu- sę. Jungtinis Finansų Ko- mitetas atsiuntė atsi- šaukimą prašydamas au- kų ir platindamas žen- kliukus, kuriuose matome 50 m. Lietuvos nepriklau- somybės atkūrimo. Tas ženkliukas, klijuojamas ant vokų skelbs pasau- liui didį džiaugsmą: 50 m. kai prisikėlė laisva Lietuva. Į tokį ženklą pa- žvelgęs kiekvienas pagal- vos, jog švenčiame džiaugsmo šventę mes, atseit mūsų laime pasi- džiaugs paštininkas ir kiekvienas svetimtautis, o nemažiau ir Lietuvos pavergėjas. Jis nieko nenustos prisidėjęs prie mūsų "džiaugsmo" ir pripažindamas nepri- klausomybės tęstinumą. Jo žodžiais tarant, šio ženklelio mintį galima būtų šitaip papildyti: su- kako 50 m. kaip Lietuva išsilaisvino nuo caris- tinės priepaudos. Ji li- ko ir tebėra laisva ir nepriklausoma valsty- bė. Pasikeitė tik san- tvarka. Pirmiau valdė kapitalistai ir fašistai, o dabar ji valdoma "pla- čiųjų liaudies masių".

Nejaugi tai buvo toks skubus darbas, jog atli- ka be jokio apdairumo. Kur gi mūsų taip vadina- mas "smegenų trestas", Lietuvos Laisvės Kovos

Dr. V. PAPROCKAS

Metų skelbėjai, ar gi ne jų pareiga tą iškilmingą šūkį paskelbus ir įgy- vendinti, stebėti, kad ki- ti nuo jo nenutoltų. Juk jie mus visus atstovau- ja, mūsų vardu kalba. Kaip galime pritarti to- kiems ženkliukams, juos lipyti ant vokų, klaidinti svetimtaučius ir apgau- dinėti patiems save.

Kaip žinome, VLIKas leidžia įvairiom kalbom ELTĄ, kuri perduoda ži- nias apie viso laisvojo pasaulio ir pavergtos tė- vynės lietuvių bei jų darbus.

Visi skaitytojai bus pastebėję, kad praeitų metų gale Amerikos Lie- tuvių Gydytojų Sąjunga išleido 1-jo lietuvių dip- lomuoto medicinos gydy- tojo "Dr. Alexander Ca- rolus Cursius-Curtius" dizertaciją, parašytą prieš 300 metų. Ji buvo paminėta kelių JAV laik- raščių su įdomiais apra- šymais. Spaudoj pasi- skaitę net keli amerikie- čiai gydytojai kreipėsi norėdami įsigyti tą lei- dinį. Tačiau iki šiol ne- teko pastebėti to istori- nio mūsų lietuvių nei vi- nos kalbos mūsų leidžia- mam ELTA biuleteny- je.

Kalbant apie išėjimą į svetimuosius tenka ap- gailestauti ir tai, kad lie- tuviai nedalyvauja vasa- rio 19-21 Washingtono rengiamam opinijos

(Nukelta į 4 psl.)

HELP WANTED MALE

PLASTIC ENGINEER

And MOLD MAKERS in Florida
For a family molding and small au-
tomatic presses. Must be able to es-
timate and design for 10 man shop
harmoniously. Excellent salary, be-
nefits and working conditions. ACT
NOW.

R. B. & W. Industrial Plastic Prod.
14025 N. W. 58th Ct.
Miami Lakes, Florida 33012
Or call collect 305 — 822-3223
(21-23)

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED SKILLED HELP
MACHINE MAINTENANCE, DIE
REPAIR, LATHE HAND,
BENDER REPAIR.

Must have experience working on
Moulding & Stamping Dies.
ROMEO METAL PRODUCTS
80380 Scotch Settlement Rd.
Romeo, Mich.
(19-28)

FEMALE

CLERICAL TYPISTS — Im-
mediate openings for young
women with good typing abili-
ties and math aptitude. Some
knowledge of the comptometer
is necessary. If you have these
qualifications call for an inter-
view appointment at Acme
Quality Paints, Inc. 213 — 872-
4800, Extension 205.

An Equal Opportunity Employer (20-26)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vienų metų taupy-
mo laktus nuo išdavimo datos
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po
\$1,000.00)

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už
indėlius taupymo knygutėse.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

"Dialogas su kraštu" (2)**BRONYS RAILA**

KAI SKAMBA TIK MONOLOGAS

Tie, kurie kadaise sakė, kaip Winston Churchillis, kad Sovietų Rusija perdalijo Europą ir atskyrė ją nuo laisvojo Vakarų pasaulio geležine uždanga, kaip ir tie iš mūsų, kurie tvirtino ir tebe tvirtina, kad kremliniai okupantai įkalino Lietuvą ir aklina ją nuo užsienio lietuvių užsklendę geležine uždanga, – be abejo, tą posakį pavartoja simbolinė prasme, kaip vaizdingą ir iš esmės teisingą metaforą.

Iš tikrųjų, geležinė uždanga nieko nepajėgė aklina užsklęsti. Ji visuomet turėjo plyšių ir spragų. Praeidavo ją bėgliai iš Lietuvos, pralisdavo ir pagrindinio rezistencijos ryšininkai, ir vieni ir kiti ne kartą tat apmokėdami savo gyvybių aukomis. Aišku, pralauzdavo uždangą radijo bangos, vėliau jau geruoju dovanų paketai, laiškai, pagaliau, nors labai ribotas ir atidžiai kontroliuojamas žmonių judėjimas į abi puses.

Uždanga neegzistavo, aišku, sovietų valdžios ir kompartijos pareigūnams. Jie be varžymų galėjo keliauti į Vakarus, vyko nuolatinis ryšių, diversijos, politinės ir ideologinės propagandos trafikas ir eksportas. Vakaruose to niekas rimčiau jiems nekludė ir nekludo.

Tad tie, kurie prieš keletą metų iš anos ir iš šios pusės pradėjo balsiai agituoti už "dialogą su kraštu", nieko naujo nepaskelbė ir neišrado. Dialogas tarp laisvojo, pavergtojo lietuvių, kremlinio pareigūno ir jo janičaro visuomet buvo. Vienoks pilietinio karo metu, kitoks "talkingo sambūvio" laikais.

Teisė pasijuokti ir pasipiktinti...

Bet aš dar nebuvau pagalvojęs ir, žinoma, negalėjau nepasidžiaugti, kad kartais mūsų dialogas vis dėlto gali būti taiklus, prasmingas ir nepaprastai spartus. Beveik toks greitas, kaip oro paštas. Sušukai čia, ir žiūrėk atsiliepia aidas ten, ir bemažant jis iš ten atgal ataidi.

Na, trupučiuką dėl vaizdumo perdedu. Bet vis dėlto seniau taip dar nebūdavo.

1967 m. lapkričio 22 d. Dirva paskelbė mano akimirka apie J. Baltušio knygą, ir lygiai už mėnesio, 1967 m. gruodžio 22 d., Bimbos sovietinis organas Amerikoje išspausdina J. Baltušio atsakymą su naujais pasisakymais apie mane asmeniškai ir apie visą dabartinę Lietuvos problemą, kokia ji jam atrodo, žiūrint "didžiųjų brolių akimis".

Taigi, J. Baltušis Dirvą greit gavo, tikriausiai oro paštu. Reiškia, sovietinėje Lietuvoje galima gauti užsienio buržuazinių nacionalistų spaudą, nors Baltušis ir kiti jos neprenumeruoja. Reiškia, santykiai vis dėlto yra, abipusio susidomėjimo nestinga, ir noras nuomonėmis pasidalinti ne visai užgesęs. KGB, aišku, apsirūpina Dirva. Ir kai reikia, ją paskaito ir Baltušis, ir Venclova, ir Šumauskas, ir gal Sniečkus, ir visi atitinkami "Tiesos" ar "Gimtojo Krašto" rašytojai.

Bet kaip su kitais lietuviams? Kodėl jiems draudžiama Dirvą gauti ir paskaityti? Jei jietriuškinančia dauguma entuziastingai pritaria sovietinei santvarkai ir dabartinei padėčiai, tai koks dar būtų pavojus drausti? Kai "Šluotos" palšas tarybinis humoras visiems jau nusibodo, tai kodėl atimti progą žmonėms nors kiek pasijuokti iš Dirvos, Draugo ar Keleivio svaiciojimų užsieniuose?

Būdamas sovietinėje valdžioje, aš jiems iš valstybinių fondų į kiekvieną kolchozą ir artelę tuos laikraščius už dyką užsakyčiau: – tegu nuobodulio valandomis pasijuokia iš "vaduotojų" sapnų ir nesąmonių... Tai žymiai pigiau kaštuotų, negu išlaikyti milžinišką bukai negabių agitatorių ir propagandistų aparatą, kurio darbo vaisiai labai bėdini užsieniuose ir ne itin sėkmingi Lietuvoje.

Bet ne visiems!

O dabar kas?

"Gimtojo Krašto" agitpropininkai, "Tiesos" ar

"Švyturio" aistringos komunistinės publicistikos šarūnai ir, kai reikia, Juozas Baltušis gauna tokius laikraščius, turi malonumą pasijuokti ar vertai pasipiktinti. Bet Lenino ir Cvirkos alėjų, Rokosovskio skvero, Salomėjos ir Liudo Geros gatvių, Raudonosios Armijos prospektų piliečiai, Kupiškio ar Pakruojaus kolchozų pirmininkai, jau nekalbant apie traktoristus ir melžėjas, nei tokio malonumo pasijuokti, nei teisės pagrįstai pasipiktinti visiškai neturi.

Kas jie? Ar ne ta pati lietuvių nacija? Ar ne tie patys ryžtingi socializmo statytojai, neseniai su entuziazmu atšventę Didžiosios Revoliucijos 50 metų sukaktį ir prisiekę ne mažiau už Baltušį ginti brolių respublikų Maskvos imperijos sandraugos laimėjimus ligi paskutinio lietuviško kraujo lašo?

Kodėl lygybės principu pagrįstoje santvarkoje keli vieni privilegijuoti, o kitiems, socialistinės statybos masėms, net toks mažas malonumas neleidžiamas? Nei pasijuokti iš "vaduotojų", nei patiems pasipiktinti jų nesąmonėmis ir demagogija...

Ne vienas gal pasakys, kad tai tik postringavimas, smulkmena, neesminė detalė. Bet kai lygiai tokių pat kitų "smulkmenų" yra dešimtys ir šimtai, tai sudėjus krūvon jos sudaro vieną ir labai esminę problemą. Tai laisvės, liberalizmo, demokratijos problema. Visi žinom ir daugelis sutinkam, kad demokratija turi eilę stambių vidinių silpnųjų, pavyzdžiui – palaidumą, vieno privalomo ir nepakeičiamo autoriteto stoką, nuolatinį socialinių jėgų konfliktą, aklos minios ar suklaidintos daugumos aistrų formaliai teisėtą, bet kartais neteisingą dominavimą, anarchijos pavojų ir tt.

Bet be tų silpnųjų – nebebūtų demokratijos, nes kai tos silpnybės tvirtos rankos prievarta užveržiamos, piliečiams dažniausia susiaurėja galimybės naudotis ir demokratijos stiprybėmis.

Putiniškas langas

Tarp valdančiųjų ir valdomųjų, tarp valdžios ir tautos, o mūsų atveju – tarp pavergtos tautos kamieno tėvynėje ir užsienio lietuvių tada neišvengiamai tesigirdi ne "dialogas", o monologas.

Kai nuo Chruščiovo laikų oficialiai prasidėjo propaganda už "taikingą koegzistenciją" ir netrukus už komunistinių diktatūrinių kraštų "dialogą" su kapitalistiniais demokratiniiais kraštais, ir kai tuoj aidą į tai atsiliepė ir sovietinės Lietuvos janičarai ir čia užsienyje dainelę atskambino vienas kitas kolaborantinių palinkimų "intelektualas", ne aš vienas bodėjausi ir pačiu "dialogo" terminu ir dar daugiau tuo beviltišku naivumu, tikru ar vaidinamu.

Kaip ne vienas iš mūsų, aš taip pat nuolat stengiausi nenutraukti "dialogo su kraštu", kiek įmanoma domėtis ir susipažinti su liaudies ir valdančiųjų padėtimi, aspiracijomis, idėjų ir gyvenimo faktais. Arčiausiai ir tiesiogiai prieinamas buvo Maskvos ir Lietuvos kompartijos pažinimo lobių šaltinis – jų politika, mokslas, menas, literatūra, spauda. Kaip Lietuvos visuomenei jau seniai nusibodo vienašališka naujosios valdančios klasės propaganda ir teorijos, taip ir man toks vienašališkas "dialogas", iš tikrųjų atbukusio monologo girdėjimas, seniai įgriso.

Bet kai ėmė atsirasti nors dar tik ir mikroskopinės galimybės, toks lyg putiniškas kalėjimo langas, tikram dialogui, minčių ir jausmų tiesioginiam pasidalinimui ir kai dėl to į keblį padėtį ir mįslės sovietiniais pareigūnais patenka dar daugiau už mus, nebemanau, kad tas mažytis "dialogas" Lietuvos žmonių reikalui ir ateities likimui būtų per daug kenksmingas.

Ir "viceprezidentas" Baltušis savo šauniu išpuoliu duoda dabar man palankią progą, o gal ir pareigą pokalbiui.

Kremliumi politinės linijos, tylėjimo prieš juos. Baigdamas vedamajame rašo: "Ta pati linija leidžia Pavergtos Europos Seimui pakalbėti prieš Sovietus tarp savo keturių sienų, bet neleidžia tų kalbų išnešti į viešąją tribūną".

Tarp keturių sienų kalba Pavergtą Europos Tautų Seimas, tarp keturių sienų kalba, karinigus šūkius paleidžia visi mūsų veiksniai kartu suvažiuoję ir tarp keturių sienų patys sau 50 metų sukaktuvinius Lietuvos Laisvės Kovos Metus

minime.

Gyvenimo tikrovės, pasaulio politikos nepakeisime, bet būkime atviri nors patys sau, nevadinkime laisvės kova, kada sėdime keturiose sienose ir laukiame, kol kas pakvies Lietuvą kur nors atstovauti ir nemanykime, kad eilinis lietuvis, atidavęs materialinę duoklę Lietuvos laisviniui reikalams, ramiai sėdi sudėjęs rankas. Ne, jis pasitiki savo vadovaujantiems organams, bet stebi jų darbą, gilinasi ir pats aktyviau ar pasyviau dalyvauja.

Kun. Lionginas Jankus

BALFAS BE KUN. L. JANKAUS

Emilija Čekienė

Per visą Ameriką žaibo greitumu nuaidėjo žinia, kad staiga mirė Balfas reikalų vedėjas kun. Lionginas Jankus, tas pareigas ėjęs lygiai dešimtį metų. Savo mirties išvakarėse, vasario 3 d., New Yorko Balfas skyriaus vajeus užbaigtųjų šventėje iškilmingai 10-čio proga pagerbtas. Jam Generalinis Konsulas A. Simutis už sėkmingą šalpos ir lietuviybės darbą kaip simbolį įteikė lietuvišką trispalvę, o vietos skyrius ir kiti draugai taip pat apdovanojo. Daugelis tą vakarą jį sveikino negailėdami gražių žodžių, kartais atrodė, jog net per daug jų, juk dar neišėina į pensiją, dar tik įpusėjęs tiek amžiųmi tiek darbais, girdėjosi balsai.

Apie pustrėčio šimto newyorkiečių jam bėrė komplimentus, kaip gėles, tartum nujausdami, kad tai paskutinė proga, ko nepasakysi šiandien, vėliau nebesuspsėsi, tartum susirinkę ne Balfas paremti, o reikalų vedėjo pagerbti žmonės nujautė, kad tą vakarą pasakyti žodžiai į amžinybę jį lydės.

Ir tikrai nulydėjo. Šeštadienio vakare kun. L. Jankus pagerbtas, apdovanotas už pasišventusią tarnybą Lietuvai ir vargstantiems lietuviams, nuoširdžiai visuomenės įvertintas grio žo laimingas namo į Balfas centro namus, kur jis šalia įstaigos dešimtį metų gyveno.

Sekmadienį rytą atlaikęs Šv. Mišias, grįžęs namo laukė vėl į Balfą susirenkant vakarykščios šventės rengėjų aptarti baigiamųjų darbų. Apie 3 val. p.p. jie atvyko. Bet Balfas reikalų vedėjas durų jiems nebeatidarė. Buvo rastas ką tik miręs.

Į jo laidotuves buvo atvykęs vysk. V. Brizgys iš Chicagos, apie 40 kunigų ir visa Balfas centro valdyba, o pirmininkas kun. V. Martinkus atvyko atostogavęs iš Floridos. Balfas vicepirm. dr. E. Armanienė atvyko

iš Baltimorės, Md., išdininkas A. Senikas iš Monticello ir visi New Yorke gyveną centro valdybos nariai.

Taip jis įvertintas, apdovanotas, atsisveikintas, iškilmingai palydėtas, iškeliavo būdamas tik 56 metų iš gyvųjų tarpo, palikęs daugelį nebaigtų darbų ir planų.

Vakare, kada kun. L. Jankus buvo lydimas iš M. Šalinskienės koplyčios į bažnyčią pamaldoms, Balfas patalpose centro valdyba susirinkusi jau posėdžiavo pirmą kartą per dešimtį metų be jo.

Balfas pirm. kun. V. Martinkus posėdį pradėjo gedulo ženkle malda, priminęs visuomet čia savo kėdėje sėdėjusį ir visus Balfas klausimus referavusį reikalų vedėją kun. L. Jankų, kuris per 10 metų kas mėnesį su šypsena sutikdavo ateinančius į posėdį tiesiai iš darbų nuvargusius, be nuotaikos centro valdybos narių veidus. Be-

skirstant pašalpas neretai ir jo šypsena pakaisdavo rimtis, o kartais net karšti ginčai, vis kovojant už vargšus neturtinguosius, už didesnių jiems pašalpų skyrimą.

Šį kartą buvo paskirtos pašalpos studijuojančio jaunimo stovykloms po 300 dol. Brazilijoje ir Italijoje pasaleziečius iš Vokietijos vykstantiems vaikams. Paskirtos pašalpos paskiriems asmenims į įvairius kraštus ir ilgiausiai sustota prie Balfas reikalų vedėjo klausimo, kuris taip ir liko neišspręstas, tik sutarta, kad toms pareigoms reikia ieškoti vėl kunigo, o tuo tarpu pasamdoma sekretorei J. Grigienei laikina pagalba.

Iš posėdžio visa valdyba nuskubėjo į pamaldas prie kun. Jankaus karsto. Jo asmenyje Balfas neteko neeilinės darbo jėgos, dirbančios už pinigą, bet pasiaukojančios, visą savo laiką šalpos darbui skiriančios

(Nukelta į 6 psl.)

Būkime atviri sau...

(Atkelta iš 3 psl.)

teisme komunizmui už jo nusikaltimus per 50 metų. Kreipiausi į VLIKo generalinį sekretorių, kuris man atsakė, jog niekas mūsų nekvieta, o dar Curiaus dizertacijos neatsluntė.

Dėl to paties nedalyvavimo Washingtono "teisme" Lietuvos delegacijos prie Pavergtos Europos Seimo pirmininkas, kaip rašo š.

m. vasario 9 d. Darbininkas, taip paaiškino: "esą teismo rengėjai kreipėsi į Pavergtos Europos Seimo narius, gyvenančius Washingtono (ten yra pats dabartinis pirmininkas dr. Dimittrovas -- lietuvių ten nėra!). Tenyščiai prieję išvadą, kad seimui čia dalyvauti nebūtų patogu -- nepakeliui..."

Toliau Darbininkas išvedžioja tokio atsisakymo priežastis dėl amerikinės vedamos su

MĖLYNI PAUKŠČIAI NUSKRIDO...

Ipolitui Tvirbutui vietoj nekrologo

Prieš keletą metų, kai rež. Ipolitas Tvirbutas dar buvo stipresnis, ap- lankė jis mus Bostone. Susidarė gera proga su juo pavakaroti ir iki dū- šios gelmenų pasižneke- ti.

Pašnekovas jis buvo spalvingas, įdomus, tem- peramentingas. Kai pri- siminėm jo darbus nepr. Lietuvos teatruose, ypa- čiai jo režisūrinius polė- kius, Ip. Tvirbutas papa- sakojo tokius savo išgy- venimus: imdamasis re- žisuoti kurį nors naują veikalą, jis mėgdavęs parvažiuoti į tėviškę, į mieluosius Survilus (Čekiškės vl.), pavaikš- čioti Dubysos pakran- tēm, įsiklausyti į gamtą ir jos gyvių šnekas. Tas, girdi, padėdavo man įsi- jausti į veikalą, padėda- vo spręsti statymo pro- blemas. "Kartais, -- kal- bėjo Ip. Tvirbutas, -- kai pasinerdavau į savouž- manymų ekstazę, man pa- sirodydavo dideli mėlyni paukščiai, skrendą į va- karo sutemas. Ir tai bū- davo ženklas, kad staty- mo pavidalą pradėdau ap- čiuoti"...

Deja, ryškaus talento aktorius, nepriklauso- mos Lietuvos teatruose sukūręs 70 vaidmenų, vienas iškilųjų mūsų dramų teatrų režisie- rius, ir tais darbais stipriai prisidėjęs prie lietuvių teatrinės kultū- ros kėlimo, mirė 1968 m. sausio 24 d. Hartforde, Conn. Ten jis ir palai- dotas. Tiesa, rež. Ip. Tvirbutas gana ilgą lai- ką sirgo, gal net 20 me- tų, bet štai atėjo ir ta diena, kada dideli mėly- ni paukščiai nuskrido į tas sutemas, iškurių nie- kas niekad nebegrižta...

Ipolitas Tvirbutas, kaip senobinė pavardė ro- do, buvo bajoriškos kil- mės lietuvis. Survilai -- nedidelis dvarelis, kur gimė jo tėvas, ilgainiui baigęs medicinos moks- lus ir dirbęs, kaip gydy- tojas, Petrapily. Ipolito motina buvo pianistė, vei- kiausia ir sūnų pakreipu

STASYS SANTVARAS

si į nelengvą aktoriaus lemtį.

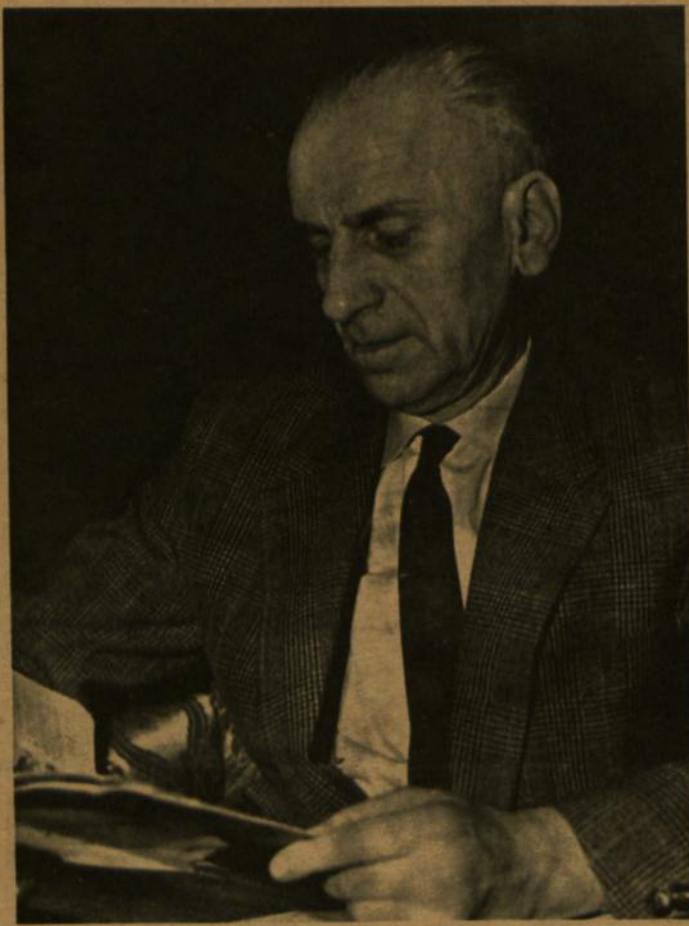
Tvirbutų šeima pasto- viai gyveno Rusijos sos- tinėj, į Survilus parva- žiuodavo tik pavasaroti. Ipolitas gimė Petrapily 1899 m. rugpiūčio 10 d., taigi mirė įžengęs į 69- tuosius savo gyvenimo metus. Petrapilis ir Sur- vilai buvo ta erdvė, kur prabėgo jo vaikystė ir jaunatvės metai.

Ipolito tėvas, kaip dau- gumas tėvų, norėjo, kad sūnus pasirinktų tą pro- fesiją, kurią jis pasirinko, ir studijuotų medicinos mokslus. Bet Ipoli- to vaizduotė buvo užval-

Lietuvą, t.y., į Survilus, Ipolitas su motina grįžo tik 1922 m., kur porą me- tų ūkininkavo ir mokėsi lietuvių kalbos.

Kitos pakopos Ip. Tvir- buto teatrinė veikla -- nepr. Lietuvos teatrai. Nors ir abejodamas sa- vo protėvių kalbos stip- rumu, 1924 m. jis atvyko į Kauną, čia sutiko vyres- nįjį petrapilinės teatro mokyklos draugą akt. St. Pilką, kuris jį padrąsi- no bandyti savo jėgas jau- name lietuvių teatre. Ip. Tvirbutas išdrįso, pa- bandė ir netrukus jau bu- vo Valst. Dramos Teat- ro aktorius.

Keletą metų Ip. Tvir- butas dirbo Kaune, 1931

Rež. Ipolitas Tvirbutas.

dės teatras. Slapta jis įs- tojo į Imperatoriškųjų teatrų dramų mokyklą, ją baigė ir pradėjo savo išsvajotą gyvenimą -- scenos darbo gyvenimą. Rusijoje kilę sąmyšiai nemažai Ip. Tvirbuto sva- jonių sugriovė, atnešė tie sąmyšiai Tvirbutų šeimon daug vargo ir ku- pinų netikrumo dienų. Į

m. "tarnybos labai" jis buvo perkeltas į Šiau- lius, o 1935 m. su Šiau- lių Dramos Teatru per- sikėlė į Klaipėdą.

Klaipėdoj jis žengė pir- mą žingsnį kaip režisie- rius -- pastatė estų rašy- tojo Kitzbergo Vilkatę. Statymas, įrodęs Ip. Tvirbuto režisūrinius su- (Nukelta į 6 psl.)

Solistas Stasys Baras dainuoja akomponuojant prof. Jakubėnui.

V.A. Račkausko nuotrauka

AKADEMIJA IŠTIKIMAM TĖVYNĖS SŪNUI PAGERBTI

Praėjusių metų gruodžio 29 d. 88 gimtadienį sulau- kęs, amžinybėn iškeliavo Lietuvos Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministeris D. Bri- taniijoje ir L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Garbės na- rys Bronius K. Balutis.

Korp! Neo-Lithuania va- sario mėn. 4 d. Jaunimo Centre, Chicagoje suruošė savo garbės nariui a. a. Broniui K. Balučiui reto įspūdingumo akademią Jo atminimui pagerbti.

2 val. Tėvų Jėzuitų kop- lyčioje Tėvas Vaišnyš S. J. atlaikė gedulingas pamal- das ir gražiu žodžiu prisimi- nė šio tauraus lietuvių gyvenimą. Pamaldų metu koplyčioje giedojo sol. N. Linkevičiūtė, vargonais pa- lydėjo M. Motiekaitis.

Tuojuo po pamaldų kele- tas šimtų žmonių, jų tarpe aukštų dvasiškų, visuome- ninų, politikų, Korp! Neo- Lithuania narių ir daug ve- lionio draugų užpildė di- džiąją Jaunimo Centro salę.

Korp! Neo-Lithuania ar- biter elegantiarius Stasys Virpša pradeda iškilmes. Į salę žengia lietuvių organi- zacijų vėliavos su palydo- mis ir rikiuojasi scenoje, apsupdamos a. a. Broniaus K. Balučio gėlėse ir Lietu- vos tautinės vėliavos fone išstatytą paveikslą. Užde- gamos žvakės. Pagarbą ati- duoda vėliavų nešėjai. Aka- demija pradeda trumpu žo- džiu Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos pirmininkas Algis Modestavičius.

Akademiėje pagerbimo dalyje apie velionį B. K. Balutį kalba trys kalbėto- jai. Gen. konsulas dr. Pet- ras Daužvardis trumpame,

JURGIS JANUŠAITIS

bet gerai paruoštame žody- je iškėlė velionio B. K. Ba- lučio diplomatinės savybės, didelį pasišventimą ir są- žiningumą ginant Lietuvos valstybės reikalus, jo suma- numą ir drąsą įvairiose, kartais labai painiose poli- tinėse situacijose. Velionis buvęs vienas iš ilgamečių ir daugiausia prityrusių diplomatų, kuris per savo gyvenimą Lietuvai atidavė didelę duoklę.

Leonardas Š i m u t i s, "Draugo" redaktorius ir ALTO garbės pirmininkas prisiminė a. a. B. K. Balu- čio šakotą visuomeninę veiklą Amerikoje, išryškino jo, kaip visuomenininko, stambiųjų brožuos, ne- paprastą energiją, sumanu- mą ir besąlyginį pasiauko- jimą Lietuvai. Tai buvusi tauri asmenybė, plačios to- lerancijos ir gilaus masty- mo vyras, kuris sunkiausio- se Tėvynės prisikėlimo iš- vakarėse, o vėliau ir laisvės metuose yra nudirbęs dide- lius darbus, kuriais lietuvių tauta gali didžiuotis.

Trečiaja kalbėjo A. Au- gustinavičienė, kurios žo- dis buvo giliai jautrus, nu- kėlęs klausytoją į Nepri- klausomą Lietuvą ir atsklei- dęs turiningą, kupiną jau- natvės, entuziazmo, patrio- tizmo ir tautinės ištikimy- bės Korp! Neo-Lithuania Garbės nario B. K. Balučio gyvenimą. Tai žmogus, sa- vo ilgą amžių praleidęs už- sieninėse, gyvenęs svetimų- jų valstybių įtakose ir ap- linkoje, niekada nepamiršo savojo krašto. Jis visa šir-

dimi gyveno ir dirbo Lietu- vai. Ne tik pats dirbo, bet skatino kitus, džiaugėsi Lietuvos augančia karta ir su didele viltimi žiūrėjo į gražią, gražiai klestinčią Lietuvos ateitį. Jis paliko lietuvių tautai amžinos jau- nystės gyvą pavyzdį, jis paliko pasiaukojimo ir tė- vynės meilės šviesą, į kurią ir ateinančių kartų lietuvius turi kreipti savąjį dėmesį.

Meninėje dalyje aktorė Zita Visockienė su giliu įsi- jautimu skaitė iš Maironio kūrybos "Uošis ir žmogus" ir "Senatvė".

Operos solistė Dana Stan- kaitytė padainavo Kača- nausko -- Vai gražu, gra- žu, Laumenskienės -- Va- karas ir Kačanausko -- Kad aš našlaitėlė.

Pažymėtina įdomus suta- pimas, 1948 m. vasario mėn. 16 d., atseit prieš 20 metų, minint Lietuvos Nepriklauso- mybę Londone, kuriame dalyvavo a. a. Ministeris B. K. Balutis, operos solistas Stasys Baras, akomponuo- jant prof. Jakubėnui išpil- dę koncerto metu šias dai- nas: Petrausko -- Pavasa- rio dainelė, Stasio Šimkaus -- Oi augin, augin, Kača- nausko -- Kur prapuolė tas kelelis ir Patekėk rytų auš- rinę. Šiandieną a. a. B. K. Balučio atminimui Stasys Baras, akomponuojant prof. Jakubėnui tas pačias dai- nas dainavo Chicagoje, aka- demijoje.

Solistų dainų ir Maironio kūrybos akademijos daly- viai išklausė su didele aty- da ir su giliu susikaupimu, kas paliko tikrai neužmirš-

(Nukelta į 6 psl.)

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Iš Sibiro kankinės Stefanijs Rūkienės užrašų, kuriuos dviem tomams išleidžia Vilties leidykla

(2)

Iš kampo atsiliepė jau senyva moteris.

— Ne tam veža, kad paleistų. Tik pasižiūrėkit į komendanto veidą ir viską suprasit. Jo išraiškoje slypi baisi ir žiauri laukinio plėšiko prigimtis. Tik krimina- liniuose filmuose mačiau tokius veidus.

Žiūrime visi išplėtę akis ir stebime komendantą. Iš jo apsiirgimo, judesių ir spaudymosi į visus paša- lius sprendžiame apie sovietiską valdininkiją. Vaikš- čiodamas po baržą, jis atidžiai apžiūrinėja ir stebi savo aukas. Jei pasitaiko kieno nors bagažas išsikišęs į taką, tai paspiria koja ir tai daro su dideliu ir neslepianu malonumu. O rusiški keikimai, savo šlykštumu paėmę pasaulinį rekordą, taip ir slysta jam nuo liežuvių.

LIETUVOS DARBININKŲ ŠEIMA

Baržos viduryje tremtinė Stupelienė pasistatė ko- jinę siuvamą mašiną. Kai kurios operatyvinės grupės, matyti, buvo žmoniškesnės ir leido pasiimti didesnį bagažą. Dabar mašina atstoja stalą, apie kurį grupuo- jasi didelė ir vieninga žemaičių Vizgirdų-Stupelių šei- ma. Ją sudaro: Stupelienė su vyru, jų sūnus Edvardas ir dvi dukterys, Birutė ir Vanda su berniuku. Ta dvi-

lypė šeima, matyti, gražiai sugyveno, nes kartu va- žiuoja Stasys ir Liudas Vizgirdos su šeimomis ir pirmo vyro duktė Bronė Vizgirdaitė, kuri atskirai gyveno, bet tremiant prijungta prie šeimos. Tai plati Lietuvos darbininkų šeima. Motina yra siuvėja, o Stupelis su sūnumis ir posūniais -- paprasti darbininkai. Bronė dirbo Klaipėdos audimo fabrike, nes buvo prityrusi audėja.

Vizgirdos ir Stupeliai geri ir susipratę lietuviai ir patriotai. Visa tos šeimos jaunoji karta priklausė Lie- tuvos Sauslių Sąjungai. Tas, žinoma, labai nepatiko Lie- tuvos okupantams ir jiems pardsdavusiems lietuviams.

Motina irgi neapkentė mūsų šalies grobikų, nes tik per vienus okupacijos metus jau pajuto gyvenimo pa- blogėjimą ir ekonominius trūkumus. Būdama siuvėja, dažnai susitikdavo su žmonėmis, ir savo neapykantą atėjūnams viešai išliedavo ir naująją santvarką pakri- tiuodavo. Už tatau ir tremia šiuos žmones Sibiran. Kai pasižiūriu į tą padorią ir taip gražiai susiklausan- čią Lietuvos darbininkų šeimą, tenka karčiai nusišyp- soti. Kur teisybė?

Atriedėjus Lietuvon sovietiniams tankams, visa gerklė buvo šaukiama ir į visas keturias pasaulio šalis trimituojama, kad atėjo darbininkų valdžia, kad nuo šio laiko darbininkai patys viską tvarkys, kad dabar viskas darbininkijos: žemė su jos gelmių turtais, fab- rikai ir įmonės, bankai ir prekių sandėliai, krautuvės ir miestų didieji pastatai -- darbo liaudies ir darbo valstiečių nuosavybė. Puiku, viskas mūsų.

O kas atsitiko? Po metų tariamieji draugai lietuvių darbininką pasmerkė ir tremia Sibiro vergijon. Lie- tuviams darbininkams nėra vietos savo tėvynėje, nes jie turi užleisti savo kraštą ir savas darbovietes atė- jūnams.

SKALBIMAS

Mažai mes dabar valgome. Sriubos daugiau nebe- duoda. Gauname tik po kepaliuką duonos, kurios turi ištekti trims ar keturioms dienoms. Gauname ir vi- rinto karšto vandens -- "kipetok". Cukraus ar uogie- nės jau retai kas beturi, o jei pas ką ir yra maišelio kampe, tasai tausoja dar juodesnei dienai. Daugelis duoną valgo tik su vandenėliu, bet yra ir tokių, kurie iš saujos ir lietuviškų lašinių pagrauzia.

Parazitai mūsų nesigaili ir be pasigailėjimo čiul- pia mūsų kraują. Kelionės metu tiek daug jų prisiveisė, kad nebeturime ramios minutėlės. Visa laimė, kad ne- sirodo dėmėtoji šiltinė. Visi iškristume, kaip rudenį šalnų pakąsti ir pageltę lapai.

Plaukdami Obe ir matydami čia pat gausybę van- dens, nutarėme skalbtis. Pas vienus atsirado kibiras, pas kitus -- dubuo, treči surado virvagalį ir jau turime viską, ko mums reikia -- pratinamės prie komunos. Priirišome kibirą ant virvės galo ir puikiausiai pasise- miam vandens, nes mūsų barža vos vos šliaužia. To- liau nuo miestų vanduo švarus, minkštas ir visai tin- kamas skalbimui. Tik visa bėda, kad mažai kas turi muilo. Jei kas ir turi gabaliuką, tai tyli ir su kaimynais nesidalija. Gerai ir be muilo. Triname rankomis balti- nius ir skandiname tas raganas, kad prigertų. Bet kur tau jos skės. Negalima vandenyje jų prilakinti, vis gyvos ir vis ropoja. Sušlapusias utules pribaiigiame nagais. Vis bus kiek mažiau. Gal ir juokinga atrodo, bet esamose sąlygose niekaip negalime nusikratyti juo- danugarėmis.

Dažnai užlipame ant baržos denio. Tai žiūrėk -- kamputy pasislėpusi moterėlė jau gauda keršasias. (Bus daugiau)

MĖLYNI PAUKŠČIAI NUSKRIDO...

(Atkelta iš 5 psl.)

gebėjimus, susilaukė visuotinio pripažinimo, kur tik buvo rodomas — visur turėjo pelnytą pasisekimą. Ir taip Ip. Tvirbutas, kaip režisierius, Klaipėdoje atsistojo greta didžiųjų talentingo vyro Romualdo Juknevičiaus.

Hitlerio tankams įsibrovus į Klaipėdos kraštą, apiplėštas teatras 1939 m. grįžo į Šiaulius. Čia keletą metų Ip. Tvirbutas buvo vyr. režisierius, meno vadovas ir jaunųjų aktorių ugdytojas. Iš čia jis 1944 m. vasarą ir Lietuvą paliko.

Klaipėdos ir Šiaulių dramos teatruose Ip. Tvirbutas sukūrė eilę meninių požiūrių įdomių ir vertingų statymų. Tačiau, kaip ne vieno kito, ir jo kelias į režisūrą nebuvo aukso smėliu pabarstytas. Buvo trukdymų, buvo pavydo, buvo ir kitokių nesmagumų. Visa tai gal kada nors bus įdomūs epizodai liet. dramos teatrų istorijoje.

Kassely, Vokietijoje, tuoj po 2-jo pas. karo, Ip. Tvirbutas suorganizavo dramos studiją ir žmonos, iškilios aktorės L. Rutkauskaitės padedamas, surengė keletą savaimingai apipavidalintų literatūros vakarų, paruošė porą ar trejetą dramos vaidinimų, teatro menu sudomindamas dabar žinomus rašytojus Al. Landsbergį ir brolius Mekus. Plaučių liga, paguldžiusi Ip. Tvirbutą ant operacinio stalo, jo tremtinišką teatro darbą nutraukė.

Atvykęs Amerikon pas žmoną ir sūnų, kurie gyveno Hartforde, Conn.,

Ipolitas Tvirbutas, nors ir palaužta sveikata, vėl mėgino grįžti į sceną. Porą statymų jis parengė Hartforde, vieną Bostone ir vieną Chicagoje. Tai buvo Summer-set Maughamo Pažadėtoji žemė, P. Vaičiūno Prisikėlimas ir K. Inčūros — Ant. Gustaičio Vincas Kudirka.

Kudirką Ip. Tvirbutas statė Bostone, su tuo vaidinimu aplankė net keletą lietuviškų kolonijų. Sugrįžo seni laikai, atsigavo sena pažintis, atšilo kažkada nutrūkusi bičiulystė. Kudirkoj man teko vaidinti žandarų kapitoną Rylosnjevą, aprengtą puošnia uniforma aš mačiau, kad režisierius iš manęs nori kažką padaryti, tik, deja, neturėdamas dramos teatro aktorius patyrimo vargu aš pateisinau velionio Ipolito viltis.

Po Kudirkos statymo dar ne kartą Ip. Tvirbutas atvyko į Bostoną prašiblaškyti, teatro darbo sapnais pasidalinti, gal net atsikvėpti ir sustiprėti. Visada jis buvo laukiamas ir brangus svečias. Ir kaip dabar nyku, kad jo jau niekad nebesulauksim, jo pasakojimų ir samprotavimų niekad nebeįsigirsim...

Žmonių santykiai niekuomet nebūna tik viena tiesi linija. Ne vienu atveju toji linija, lyg žaibo trankta, subanguoja, o kai kada ir visai nutrūksta.

Štai, žiūriu, senas mano draugas Stasys Pilka, atsiliepdamas apie rež. Ip. Tvirbutą mirties proga (žr. Draugo Mokslą, Meną ir Literatūrą, nr. 29), rado reikalo ir tokią pastraipą parašyti: "Paskutiniu metu tapone atsargiai moraliai pažeistas: biografais suabejojo jo režisūrine potencija! Tai pergyveno skaudžiai, dvigubai dėl to per jautriai krintosi. Ir staiga ėmė gyvenimu netikėti, galą saupranasauti, Rimtai sukriti. Ir štai: teliko mums gyvastingo vyro vien tik pelenai".

Tiesa, velionis Ip. Tvirbutas ir tam nelemtam biografiui parašė laišką, ilgą laišką, gal net dvidešimties didok puslapių. Deja, jeigu velionio biografija dar ir nebūtų buvusi atpsausdinta, atsiųsta medžiaga nebūtų galėjusi į ją įtilpti, nes Ipolitas savo laiske pasakoja, koks sunkus buvo jo kelias į režisūrą. Gal tas tiktų monografijai, atskirai studijai apie velionį, tik ne enciklopediniam žinynei.

Sunkiai sergąs žmogus, kraštelio plaučių gaudas orą, "biografo" uždavinio galėjo neapčiuopti, todėl jam viskas atleistina. Daug sunkiau suprasti seną ir gudrų vyrą St. Pilką, užsimanusi po Ip. Tvirbutą mirties legendas kurti. Tačiau, jeigu ir jis, kaip velionis, galvoja, kad biografas "suabejojo Tvirbuto režisūrine potencija", tai aš karštai St. Pilką prašau tuose pačiuose šaltiniuose dar sykį perskaityti Kastano Glinskio ir Ipolito Tvirbuta biografijas.

Man regis, nuo to meto jam nereikės tokiom netikrom ašarom verkėti...

Suprantu, tai jau beveik ginčas prie kapų duobės krašto, skaudus disonansas, kai mirusiam žmogui reiškia pagarba, kai atsigrižtama į jo nuveiktus darbus. Deja, kaip regim, ir tokiomis atvejais kai kada žmonių santykių linija susvirduliuoja, lyg ji būtų nuo kokio nors svaičalo apžabalėjusi...

Grįžkim į Kauną, į 1924-26 metus. Valst. Teatre tuomet pasirodė du jauni aktoriai — Ipolitas Tvirbutas ir V. Fedotas — Sipavičius. Abu jie augo Rusijoje, mokyklą ėjo Rusijoje, abu turėjo tą pačią ir gana sunkią problemą — lietuvių kalbą, ypačiai jos tartį, fonetiką. Judrus ir apsukrus Fedotas — Sipavičius kaž kur mane sugavo ir tuoj įkinkė į darbą: keletą kartų per savaitę turėjau ateiti į jo namus, kur Vlodo motina, buvusi dainininkė Maskvoj, mus vaišindavo, o aš turėjau savo bičiuliui kalti į galvą "lietuvių kalbos muziką". Gana ilgai tęsėsi tos studijos, mokiny s sunkiai laisvinosi iš slavsko akcento, bet dirbo su noru ir atkaklumu. Sipavičius padarė nemenką pažangą, bet visai savo kalbos padargų nepajėgė nuo slavybių nuvalyti.

Man regis, kai kada į tas pamokas ateidavo ir Ipolitas Tvirbutas. Elegantis, dailių ir išieskotų manierų, bajoriškas, akiškai bohemiškas ir ne per daug tvarkingo Sipavičiaus priešingybė. Tvirbutas, kiek prisimenu, lietuvių kalbos fonetikai buvo regimai gabesnis. Ilgainiui savo senolių kalbą jis visai padoriai apvaldė.

Nežinau kokia dalia iš tiko akt. V. Fedotą-Sipavičių. Jis gi taip pat buvo veikli siela Lietuvos teatriniam gyvenime: vaidino, režisavo, turėjo savo vaidybos mokyklą, rašė dramas ir komedijas. Kaip daugelio kitų, ir Sipavičiaus darbų balansą sunku suvesti, nes amžiaus įvykių raida į mūsų kultūros barus atnešė suirimą, beveik tikrą chaosą.

Tikras dalykas, atsitrenkęs į širdį skaudžiu patyrimu, yra faktas, kad netekom rež. Ip. Tvirbuta. Nekrologai sparčiai gausėja, vyresniųjų liet. teatro žmonių gretos bauginančiai retėja...

Gyvenimo saulėleidi Ip. Tvirbutas praleido prie tapybos drobių. Esu

Balfas be kun. L. Jankaus

(Atkelta iš 5 psl.)

asmenybės. Jis rūpinosi šalpos reikalingais lietuvišiais, bet lygiai taip pat rūpinosi ir Balfu aruodų pildymu, lėšų telkimu ne vien iš savo tautiečių aukų, bet ir iš svetimųjų ištaigų. Jis ne laukdavo, kol kas nors jį pakvies atsiimti lietuviams šalpos, bet sužinojęs iš laikraščių, kad vyksta kur nors šalpos organizacijų konferencija, neprastas važiuodavo, prisistatydavo ir dažnai laimėdavo, o sekantį kartą jau būdavo kviečiamas kaip United Lithuanian Relief Fund reikalų vedėjas. Būdavo tačiau ir taip, kad anot lietuviškos patarlės, per vienas duris išprašytas įeina per kitas ir vistiek parveža Balfui išrūpinęs jei ne gėrybių, tai naudingų pažinčių ateičiai. Jis turėjo ir žurnalistinių sugebėjimų ir pats beveik vienas aprūpindavo mūsų spaudą informacijomis apie Balfu veiklą.

Kun. L. Jankus ėjo atkakliai besigrumdamas su gyvenimu Balfu — lietuvių ir Lietuvos naudai. Taip gi didelis jo nuopelnas, kad išleido Sibiro lietuvių parašytą maldaknygę ir pasirūpino išversti į daugelį kalbų plačiai išgarsindamas Lietuvos vardą. Už tokią prieškomunistinę propagandą Lietuvos okupantai už akių jį nuteisė 15 m. kalėjimo. New Yorko "Daily News" jo mirtį paminėjo idėję nuotrauką ir priminę tą nuteisimą.

Kun. L. Jankus gimė 1912 m. sausio 27 d. Pa-

matęs keletą jo tapybių darbų, kai sykį, važiudami pro Hartfordą, ryžomės jį aplankyti. Atsimenu tuos jo tapinius, ir negalėčiau tarti, kad jie yra tik mėgėjo prasimanymai.

Savo sielą Ipolitas Tvirbutas paliko savo teatriniuose darbuose. Jis buvo kūrybingas vyras, geras aktorius, iškilus ir savaimingas režisierius, nenukertama šaka liet. dramos teatro iš eivijoje. Neramaus amžiaus įvykiai, o pagaliau ir ilga sunki liga daug jo teatrinį svajonių sunaikino. Tačiau tai, ką jis atnešė mūsų dramos teatrui, yra jo darbų paminklas, neabejoju, kietesnis ir tvirtesnis už granito paminklą.

Didelį mėlynį paukščių nuskrido, beliko tik mielas ir sunkiai pamiršamas rež. Ipolito Tvirbuta paveikslas...

gumerčių k., Kedainių apskrity. Kaune baigė 1933 m. Aukštesniąją Pavasario komercijos mokyklą, 1939 Telšių kunigų seminariją ir dirbo pastoracinį darbą kol raudonasis Lietuvos okupantas privertė palikti tėviškę ir vykti kartu su kitais į tremtį.

Kun. Liongino Jankaus asmenyje Balfas ir visa lietuvių visuomenė neteko didelės darbo jėgos, o jo motina okupuotoje Lietuvoje neteko moralinės ir materialinės mylimo sūnaus paramos.

ŠVENTĖ ŠIRDY
DARBAS RANKOSE

LIETUVIAI SKATAI PASAULYJE

• **Artėja Tautinė stovykla.** Lietuvių skautų penktą Tautinė stovykla (tautinės ruošiamos kas 10 metų) įvyksta šią vasarą, liepos 7-20 dienomis Chicago skautų Rako stovyklavietėje, Custer, Mich. Šioje jubiliejinėje šventėje, jau trečioje išeivijoje laukiama apie 800 skautų-čių stovyklautojų. Tikimasi sulaukti sąjungos atstovų ir iš kitų žemynų.

Pirmoji Tautinė stovykla įvyko 1928 m. Aukšt. Paneunėje prie Kauno. Ji buvo suruošta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dešimtmečiui paminėti.

• **Aušros stovyklavietė auga.** Sydnejaus (Australijoje) skautų tauto stovyklavietė Aušra šiais metais praturtėjo nauju pastatu, kuriame kaupiasi maitinimo centras ir maudyklės — dušai. Pastato aukotojų eilėse yra ir du "amerikonai": tai J. Bačiūnas, parėmęs statybą šimtaine, ir

Australijos "pabėgėlis" A. Alčiauskas, atsiuntęs 10 dol. auką iš Chicagos.

• **Premijos už geriausius rašinius.** Anglijos rajono skautų žurnalas BUKĖKIME (redaktorius Vik. Ignaitis), kuriame telpa pačių skautų-čių rašyti kūrinėliai, eilės, dienoraščiai ir pan., už geriausius 1968 metais šiame žurnale tilpsiančius rašinius skiria tris pinigines premijas.

• **Krikštytos Australijos gamtoje.** Šių metų pradžioje įvykusioje švyturio stovykloje Ingleburn, NSW, buvo nepaprasta staigmena: čia sausio 2 d. prie lauko altoriaus pakrikštyta skautiškos Gilių šeimos jauniausia atžala — Vincukas Petras Gilius. Tai bene pirmas toks stovyklinis įvykis skautų istorijoje.

• **Naujas leidinėlis Vokietijoje.** Vytauto Didžiojo draugovė, veikianti Vasario 16 gimnazijoje, neseniai išleido kun. St. Ylos paruoštą skautiškos maldų bei religinių minčių rinkinį "Skautų maldos". Šios draugovės vadovas, septintaklasis Petras Veršelis, užtikęs tunto bibliotekoje paskutinį Vokietijoje (o gal ir visame pasaulyje?) pirmos laidos apdulkėjusį egzempliorių, griebsi rotatoriaus ir atspausdino antrąją knygelės laidą.

• **Kaziuko mugė,** populiarioji skautų šventė, ir šiais metais ruošiamą Amerikos ir Kanados lietuvių centruose. Chicago skautai-tės, kasmet sutraukia Kaziukan po keletą tūkstančių tautiečių pasigrožėti ir įsigyti skautų pagamintų liet. tautodailės dirbinių, šiai mugėi ruošiasi jau nuo ankstyvo rudens.

• **Pietų Ameriką** šiuo metu skrodžia skautininkas A. Saulaitis, SJ, būsimos Taut. stovyklos bendrųjų programų koordinatorius. Jis LB Jaunimo sekcijos vardu išsiųstas susitikti su Pietų Amerikos lietuvių skautų jaunimu. Įdomiu sutapimu, ir pirmieji asmenys, sutikti pietuose, buvo skautai. Tai Venecuelos LB pirm. V. Venckus, jaunimo veikėja dr. J. Klovaitė ir kun. A. Perkumas, anksčiau dirbę net su Kinijos skautais.

Akademija...

Korp! Neo-Lithuania pirm. Algis Modestavičius atidavęs akademiją Br. Balučiui pagerbti.

(Atkelta iš 4 psl.)

tamą įspūdį. Minėjime dalyvavo ir svečias kun. Budeika iš Anglijos, kuris atliko a. a. B. K. Balučio laidojimo apeigas.

Pabaigoje Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos pirmininkas A. Modestavičius visiems pareiškė padėką už atsilankymą ir menininkams bei kalbėtojams už išpildymą minėjimo programos.

Akademija buvo paruošta gerai, iškilminga ir mūsų Tėvynės ištikimas sūnus B. K. Balutis prideramai prisimintas. Tegul jo darbai lieka mums šviesiais gyvenimo pavyzdžiais.

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMĄ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

NAUJOJI SALĖS IR KLUBO DIREKCIJA

Lietuvių Salės B-vės ir Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo metinis akcininkų susirinkimas įvyko sausio 26 d.

Susirinkimo pirm. buvo išrinktas J. Malskis ir sekretorium Pr. Stempužis. Susirinkime daug pasisakyta darbotvarkės klausimais, o taip pat ir naujų idėjų pasiūlyta.

Balsų skaičiavimo kjos aktu, kurį pasirašė A. Škarnulis, A. Vasiliauskas ir Pr. Razgaitis, naujai išrinktoji Direkcija pareigomis pasiskirstė sekančiai:

Jurgis Malskis -- pirm.; Zenonas Dučmanas -- I vicepirm. ir Klubo

Naujoji 1968 m. Lietuvių Salės B-vės ir Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo Direkcija. Sėdi iš kairės: Ig. Gatautis, Z. Dučmanas, J. Malskis, St. Mačys, Br. Snarskis, Antroje eilėje: V. Stuoģis, P. Šukys, Pr. Stempužis, J. Apanovich, St. Lukas ir A. Škarnulis. V. Plidžiūnsko nuotrauka

bo Vedėjas; Stasys Mačys -- II vicepirm. ir akcijų sekr.; Ignas Gatautis -- protokolų sekretorius; John Apanavičius -- finansų sekretorius; Ernest Samas -- išdininkas; Pranas Stempužis -- pareigimų ir informacijos vedėjas. Direktoriai: Stasys

Lukas ir Vytautas Stuoģis.

Kontrolės komisija: Bronius Snarskis, Andrius Škarnulis, Povilas Šukys.

• A. Benokraitienė, buv. ALRKM 36 kuopos pirminkė, po sunkios operacijos grįžo namo ir sveiksta dr. Juodėno priežiūroje. Kuopos narės ir draugės linki jai greičiau pasveikti.

AKRON

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Jubiliejinį 50 metų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą rengia Birutės Studijų Draugija š. m. vasario mėn. 25 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Sv. Petro parapijos salėje Biruta St. Bus vaišės ir programa. Programą atlikti pakvies-

tas šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos choras ir akordeonų orkestras iš Clevelando, vadovaujamas Juliaus Kazėno.

Visi Akrono lietuviai nuoširdžiai kviečiami minėjime dalyvauti. Įžanga \$1.50 ir \$3.00.

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, šv. Jurgio parapijos rajone, virš Superior Saving banko patalpų. Teirautis telefonu: 431-2497.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Šv. Kazimiero mokyklos mokiniai išpildė programą mokiniams suruoštame Vasario 16 minėjime. J. Garlos nuotrauka

Vysk. Valančiaus mokyklos kanklininkės mokiniams suruoštame Vasario 16 minėjime. J. Garlos nuotrauka

Vaidelis iš suruošto Clevelando mokiniams Vasario 16 minėjimo. J. Garlos nuotrauka

SPAUDOJE PASIŽVALGIUS

Raidžių rinkėjų vargai

Laiškas žurnalistams, kurie nežurnalistiškai rašo

Visada žinojau, kad turim daug žurnalistų, reporterių, spaudos darbuotojų ir tokių, kuriuos, jei tie vardai netiktų, galėtume rašiovomis pavadinti.

Visi jie rašo, siunčia žinias ir laukia, kad jos būtų išspausdintos.

Žinoma, skaitytojas laisvas žmogus, gali pasirinkti, kas jam patinka, kas ne. Ir aš taip padarydavau, skaitydavau tik tai, kas patraukdavo akį.

Bet dabar blogiau, pasidariau rinkėja ir turiu skaityti viską, kas laikraštyje spausdinama. Tik dabar supratau, ką reiškia būti redaktorium, nes jis skaito ir tai, kas į laikraščius nepatenka.

Rinkėjų darbai

Atrodo, rinkėjo darbas turėtų būti malonus — sėdi aštuonias valandas prie mašinos ir bent dalinai darai tai, kuo žmonės užsiima poilsiaudami: skaitai ir švietiesi. Taip bent aš galvoju! Visa bėda, kad tos šviesos ne visada yra.

Renki Detroito, Clevelando, Los Angeles ir kitas žinias, o ten ruošiami koncertai, šaukiami susirinkimai, skelbiami vajai ir visur didelis, svarbus veikimas. Galėtum net paklusti, jei ne miestų pavadinimas, nes ir parašyta taip pat — vieta, data ir eilė pavardžių, kurių vienos priklauso organizaciniam komitetui, kitos — vykdomajam, trečios — dalyviams, o dar kitos — padėkos užsitarnavusiems.

Vieną savaitę renki, kad o r g a nizuojamas vakaras, kitą savaitę, kad jau suorganizuotas, trečią, kad vyksta paskutinieji paruošos darbai ir pagaliau, kad įvyko.

Žinoma, visi užsiėmę, visi turi mažai laiko, bet bent šiek tiek vaizduotės, atsidėjimo, pastangų! Bent šio tokio stiliaus ir grožinės kalbos, kuria mes taip didžiuojamės!

Ar kas patikės, jei pasakysiu, kad į dieną bent kelis straipsnelius, žinias ir pranešimus pradedu rinkti žodžiais: "Švenčiant Lietuvos 50-ties metų nepriklausomybės sukaktį..."! — Kas du kartus tą perskaitęs ieškos trečios tokios žinios, kad ir su skirtinga pabaiga?! O jei kokiam suvažiavime ir priimti rezoliucijų tam tikri punktai, negi tikrai kam įdomu, ar vienas bei kitas asmuo sutinka ar nesutinka su tais punktais? Jau šaukštai po pietų! Ar negeriau būtų ką naujo iškelti, užuot tą patį tik iš kito taško kartojus!?

Dar nėra popieriaus bado

Tai mano, vargšės rinkėjos, skundai.

Žinoma, žinau, kad negali kiekvienas darbas būti įdomus. Gal ir čia galėtum, užsidaręs protavimo vartelius, rinkti tik pirštais, negalvojant, ką visa tai reiškia. Bet ir tai neįmanoma, nes reikia pamatyti, kad galėtum patikėti, kokius rankraščius mums kai kurie žurnalistai, reporteriai ir kiti spaudos darbuotojai siunčia.

Amerika, turtingas kraštas, popierius, atrodo, tik centus kainuoja. Į redakciją betgi, o paskiau ir pas mus, suplaukia raštai ant kalendoriaus lapų antros pusės, ant senų sąskaitų tuščių vietų, ant bažnytinų ir kitokių informacinių biuletenių "nugaros", lyg Sovietų Sąjungoj! Bet vargu ir ten "popieriaus badas" tokį laipsnį pasiekęs.

Ir čia dar nesibaigia istorija.

Nors ir žurnalistas, rašytojas, bet ne kiekvienas turi rašomąją mašinėlę, nors įrankiai ir turėtų būti pagal profesiją — griovakasy su šaukštu neis griovio kasti. Daugelis betgi rašo ranka. Vargas rinkėjams! Gerai dar, jei raštas įskaitomas, bet kai kas "iš didelio rašto išėina iš krašto". Ir nesuskaitai, ar čia "kardas" ar "vardas", ar čia "bėgimas", o gal "rėkimas". Blogiausia, kad dažnai, net ir sakinį perskaičius, sunku pasakyti, kas geriau tiktų.

Gal pataupyti akis...?

Taupyti popierių — na, gal ir sutaupysi kiek, bet kodėl pieštuku, o ne rašalu rašyti? Net gimnazijoje už tokį darbą "kuolą" parašytų, o dabar siunčiamas straipsnis, žinia, reportažas į laikraščio redakciją! Ar mes jau taip "nusibankrutavom", kad nė menkiausios pagarbos nejaučiam žmonėms, kurių darbas yra spausdinto žodžio paruošimas plačiai visuomenei?

Mieli žurnalistai, reporteriai ir visi kiti spaudos darbuotojai, pasigailėkit mūsų, rinkėjų, kurie jau neieškom šviesos ir išminties kiekviename rašinyje. Pasigailėkit mūsų akių, kurios dažnai ir pro akinius nebežiūri, ką jūs parašot. Vargu ar jūs patys įžiūrėtumėt! Prisiminkim, kad gyvenam modernius laikus, kai popierius už centus perkamas, kai mašinėlės kaina nėra tokia "nejkandama", kad nuolat rašančiam ji būtų neprivaloma. O vargu vargingiausiu atveju, jei jau tokia liūdna padėtis — rašykim bent rašalu, gal bent toks "liuksusas" neprievės mus prie bankroto.

Kreipiuosi į žurnalistus ne piktų jausmų skatinama, bet per greitai bėgančio laiko, iki dar ne per vėlu, iki dar įskaitau, įmatau, nors ir per storus akinius; o būdama optimistiškos prigimties, vis dar viliuosi tos šviesos ir išminties, kurios jūs turit, bet kažkodėl tau pot, kurios ir aš žadėjau prisiemti pasirinkusi rinkėjos darbą.

Rinkėja

(Draugas, vasario 13)

VELYKINIAI ATVIRUKAI GAUNAMI DIRVOJE

Kaina: 10, 15, 25 c. Taip pat yra atvirukų Motinos Dienai, Vardo Dienai ir gimtadieniui.

LVS Ramovės Clevelando skyriaus naujoji valdyba. Sėdi pirm, Vladas Knistauskas ir išd, Pranas Mainelis. Stovi: vicepirm, Vytautas Jokubaitis, sekr, Antanas Jonaitis ir švietimo vadovas Juozas Kakauskas.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue 936 East 185th St.
EN 1-1763 KE 1-7770
CLEVELAND, Ohio

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Vliko memorandumas** su Lietuvos Diplomatinės Šešė ir Vliko pirmininko pasirašytu laišku jau išsiuntinėtą laisvojo pasaulio vyriausybės galvoms. Apie 800 memorandumų nuorašų išsiuntinėtą laisvojo pasaulio laikraščių redaktoriams ir spaudos agentūroms.

Memorandume yra trumpai nurodyti Lietuvos valstybės istorijos bruožai, išryškinti rusų, vokiečių ir ypač sovietinės okupacijos padariniai, pabrėžiamas ryžtingas ir nedviprasmiškas lietuvių tautos apsisprendimas nesutikti su pavergimu ir siekti, kad Lietuvos valstybinė nepriklausomybė būtų atstatyta. Išvadoje kreipiamasi į laisvų valstybių vyriausybės prašymu, kad jos panaudotų savo turimas priemones padėti lietuvių tautai tą apsisprendimą įgyvendinti. Kreipiamasi į Jungtinių Tautų Organizaciją, kad išaiškintų Sovietų Sąjungos prieš Lietuvą įvykdytą agresiją ir imtųsi priemonių likviduoti tos agresijos padarinius, — visų pirma pašalinti iš Lietuvos Sovietų Sąjungos kariuomenę, policiją ir administraciją, kad būtų panaikinta sovietinė kolonizacija Lietuvoje. (E)

• **Valstybinė šventė**, Washingtono gimtadienis, švenčiama ketvirtadienį, vasario 22 d. Tą dieną neveiks nei pašto, nei kitos valdiškos įstaigos.

Dirva nepasirodys savo vasario 23 d. (penktadienio) laida. Dėl to trečiadienio laida vietoj 6 psl. bus išleista 8 psl.

• **Žiemos olimpiadoje Grenoble** (Prancūzijoje) sportininkų iš Lietuvos nėra. Bet yra dalyviai pramoginėje programoje. Pramoginių šokių čempionai — Jūratė ir Česlovas Norvaišai iš Kauno, drauge su dvidešimčia kitų geriausių šokėjų iš įvairių šalių, dalyvauja Grenobleje vykstančiame pramoginių šokių demonstravime. Po to jie vyks dalyvauti pramoginių šokių varžybose Austrijoje ir var-

žybose dėl Europos pramoginių šokių taurės Muenchene, Vokietijoje. (E)

• **Jūratė Končiūtė**, St. Paul High School juniorė, laimėjo Amerikos Legionierių suruoštus kalbėtojų varžybas ir teisę dalyvauti viso distrikto laimėtojų finalinėse varžybose.

Jūratė yra Dirvos skaitytojo ir rėmėjo Liudo Končiaus duktė, pažangi ir veikli mokinė. Jos laimėjimus atžymėjo ir The Bristol Press, Bristol, Conn. laikraštis.

• **Dr. Vytautas Klemas** pakviestas Pennsylvanijos valstybinio universiteto dėstyti elektro-optiką "Graduate" fakultete. Kurse išvystoma šviesos spindulių (LASER) teorija ir pritaikoma radaro, žinių perdavimo ir kitoms sritims. Šiuo metu dr. V. Klemas baigia seriją paskaitų valdžios pareigūnams Washingtono planeto tyrimų klausimais. Ištraukos iš šių paskaitų patiekios eilei senatorių ir kongreso narių besiruošiant biudžeto svarstymui kongrese.

NEW YORK

TRIŲ LIETUVIŲ PARODA

La Maison Francaise patalpose, New Yorko Universitete, įvyks trijų lietuvių dailininkų gyvenančių Pariziuje paroda — Prano Gailiaus ir Žibunto Mikšio grafika ir Antano Mončio skulptūrai projektai. Paroda tęsis nuo kovo 4 d. iki 22 d., savaitės darbo dienomis nuo 10 val. ryto iki 6 p. p. La Maison Francaise adresas: 16 Washington Mews, New York. Tel. 598-2161.

PUTNAM

MALONUS SVEČIAI PUTNAME

Matulaičio Namų Koplyčiai puošti buvo atvažiuoję dailininkai V. Jonynas ir V. Raulinaitis. Tai patyrėm vasario 3 d., pasiklausę dail. Jonyno kalbos apie religinį

Detroito burmistras Jerome P. Cavanagh priėmė lietuvių delegaciją Ralph J. Valatką, kun. Michael J. Kundratą, adv. Algirdą Ambrosę, įteikdamas jiems proklamaciją, skelbiančią Detroito Vasario 11-17 d. "Lietuvos Respublikos Savaitę".

meną. Jis ne tik puikiai pravedė religijos meno istoriją, bet, tuo pačiu, klausytojus atgaivino nuosirdžiu humoru. Nepajutęs, laikas prabėgo, ir, su dideliu nuostabaus žmogaus susižavėjimu, išsiskirstėm.

Kartu su Jonynu buvo atvykęs kitas menininkas — V. Raulinaitis. Pasinaudojusios proga, bendrabutietės sukvietė seses ir sodybos gyventojus dainų vakarui. Pajutom, kad čia vėl kažkas naujo bus. Prasidėjo lavinimas balselių. Netrukus, švieži, sujungianti dvasia subūrė mus. V. Raulinaitis pravedė dainas, papasakojimus ir juokus su kun. V. Zakaro pagalba. Greitai šios valandėlės praslinko.

Dabar lieka prisiminimų nuotaikos ir atgaivintas entuziazmas, kuriuos patyrėm Jonyno ir Raulinaičio dalyvavimu. Nors jie išvyko, jų siela pasilieka su mumis Matulaičio Namų koplyčioje, kurios dekoravime jie tikrai yra paaugoję daug savo dvasios.

Eglė Motiejūnaitė

• **Putnamo lietuvių bendrabuty** dėstomas lituanistinis kursas, yra choras, tautinių šokių grupė, spausdinami laikraščėliai, veikia ateitininkų ir skaučių organizacijos. Bendrabutietės

Putnamo bendrabučio 1968 metų gimnazistų baigiamoji laida. Iš kairės: Audronė Čeponytė, Kristina Šipalaitė, Dalia Veitaitė, Joana Kuraitė, Vida Petrutė, postulantė Jonė Šaltanytė, Aldona Rygelytė, Marija Šataitė, postulantė Eglė Motiejūnaitė, bendrabučio vedėja sesuo M. Jurgita.

ĮRAŠYK SAVO VARDĄ

LIETUVIŲ TAUTOS KANKINIŲ KOPLYČIOJE

ŠV. PETRO BAZILIKOJE, ROMOJE.

LIETUVIŲ TAUTOS KANKINIŲ ATMINIMUI AUŠROS VARTŲ ŠV. MARIJOS — GAILESTINGUMO MOTINOS KOPLYČIOS DARBAI JAU PRADĖTI.

KOPLYČIA BUS BAIGTA 1968 METAIS, JEIGU LAIKU SURINKSIME LĖŠAS.

VISI LIETUVIAI, NE TIK SUAUGĘ, BET IR VAIKAI PRISIDĖKIME SAVO AUKA PRIE ŠIO MŪSŲ TAUTOS KANKINIŲ PAMINKLO.

Aukoms adresas:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629

Amerikoje aukos yra nurašomos nuo mokesčių (tax deductible).

SEGREGACIJOS KLAUSIMAI CHICAGOJE

Chicagos mokyklų taryba paskelbė naują būdą, siekti geresnio tarp-rasinio žmonių susipratimo, suartėjimo. Ji siūlo to siekti pradėdama pradinį mokyklų jaunomene, moksleivių. Esą dabar mokyklų patalpos labai nelygiai apkraunamos tų mokyklų apylinkėse gyvenančių moksleivių. Todėl miestas imasi parūpinti mokyklų autobusus, kurie kiekvieną mokyklos darbo die-

lanko Putnamo Katalikų Akademiją arba Annhurst Kolegiją, kur irgi dėstoma lituanistinis kursas.

Daugiau informacijų galima gauti kreipiantis: Bendrabutis, Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260.

• **Skautų šventė** ir šv. Kazimiero minėjimas įvyks kovo 3 dieną Putnamo lietuvių bendrabuty. Programoje šv. Mišios, iškilminga "Tėvynės" sueiga, laužas, šokiai. Visi skautai kviečiami!

ną paiminės moksleivius iš tų rajonų, kuriuose vietinės mokyklos perkrautos, ir juos nugabens į mokyklas, kad ir gerokai toliau, bet turinčias pustuščias klases. Atseit, tam tikro kvartalo ar kelių kvartalų vaikai turėtų susirinkti vienoje vietoje ir iš ten juos autobusai gabens į mokyklą kitame rajone. Po pamokų tie patys autobusai grąžins vaikus į savą rajoną.

Toji transportacijos sistema, siūkina mokyklų taryba, esą netik išlyginsianti moksleivių pasiskirstymą mokyklose, bet ir mokslo lygį pakelsianti.

Šį pasiūlymą tuojau pat parėmė eilė iškilesnių politikų, o taip pat religinių bendruomenių vadovai. Jų skaičiuje itin pabrėžintai savą pritarimą reiškia R. Kat. Arkivyskupas Chicagoje, J. E. John Patrick Cody.

Tačiau šis sumanymas randa ir priešingai galvojančių chicališkų gyventojų. Šiuo metu čia vyksta tuo klausimu gyventojų apklausinėjimas. Tų apklausinėjimų metų einas šalių pokalbis gana įdomus.

Pavyzdžiui, maištininkai atmeta mintį, kad vykdant transportaciją būsią sutalpoma lėšos, nes atkris naujų mokyklų patalpų statyba. Esą priešingai, transportacijai skiriamos išlaidos bus leidžiamos visiškai be naudos. Mokyklų taryba pirmame tarpsnyje siūlo "transportuoti" tik 573 moksleivius. Vėliau būsią galima tą skaičių didinti. Tad šiuo metu visa transportacijos programa kainuosianti miestui tik \$11,990 mėnesiui. O maištininkai skaičiuoja jau toliau. Esą 10 mėnesių vienuose mokslo metuose jau sudarys \$119,900 arba vienam moksleiviui \$209.00 metams. Tai jau esanti didelė suma, palyginant kad vieno moksleivio visas mokslinimasis kainuotų \$460.00 metams! O, jeigu, sakysim, tiktų Chicago "transportuoti" penkis tūkstančius moksleivių, tai vien transportacijos išlaidos siektų apie \$1,045,000 kiekvienais m. metams...

Dėl nevienodo mokslo lygio mokyklose, maišti-

ninkai aiškina, esą visose mokyklose mokytojai turi būti baigę keturių metų kursą universitete (college graduate) ir turėti bent pusę metų praktikos. Todėl ir mokymas turėtų būti maždaug lygus visose mokyklose. Bet yra tam tikra dalis vaikų, kurie nenori mokytis! Esą tokių nenorinčių mokytis vaikų vežiojimas jokių būdu nepakels jų darbingumo, priešingai daugiau galimybių kad jie dirbančius sutrikdys... Esą galima arkli įvesti į vandenį, bet negalima įpagirdyti, jeigu jis pats to nenorės... (mv)

• **Dramos Studijos** pirmoji sueiga įvyksta vasario 23 d., 8 val. vakaro, 6804 So. Maplewood Ave., Chicagoje. Į Dramos studiją kviečiami registruotis visi jauni žmonės, nesvarbu vedę ar nevedę, bet ne jaunesni 17 metų. Tėvai maloniai prašomi įsidėmėti šią datą ir jei vaikai nepastebėtų šios žinios ar užmirštų, prašom jiems priminti, kad vasario 23-jį yra Dramos studijos steigimo diena. Visi, kurie nori lavintis scenos mene ir pasirengti kilniam lietuvių teatro darbui, Dramos studijoje esate mielai laukiami. Platesnių informacijų galima gauti paskambinus HE 6-5151.

• **Mes ir Lietuva** paskaitų ciklo išleidimo ir okupuotos Lietuvos santykių klausimui analizuoti, antroji paskaita įvyksta vasario 23 d., 8 val. vakaro Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. Kun. dr. F. Jucevičius iš Montrealio, Kanados skaitys paskaitą: "Mūsų santykių su kraštu klausimo analizė". Santara-Sviesa visus maloniai kviečia šios paskaitos išklausti.

DEMESIO DIRVOS SKAITYTOJAMS CHICAGOJE

MEČYS SIMKUS, teisininkas, turįs ilgametę praktiką, tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius I N - C O M E T A X blankus. Adresas: 4259 So. Maplewood, Chicago, Ill., tel CL 4-7450 arba YA 7-2046. Kasdien 9-8 val.

• **Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris ir Korp!** Neo-Lithuania Chicagoje, rengia š. m. vasario mėn. 24 d. užgavėnių blynų vakarą Balio Pakšto salėje (2801 W. 38). Svečiai bus vaišinami šaltais užkandžiais, karštais blynais ir įvairiais skanėstais. Įėjimas su vakariene 5 doleriai, studentams — 3 doleriai. Šokiams grieš pilno sąstato Balio Pakšto vadovaujamas orkestras. Pradžią 8 val. vakaro. Užsakymus priima dr. Antanas Kalvaitis (6801 So. Washtenaw Ave. Telef.: PR 6-8425) staliukai: po 4, 8 ir 10 asmenų.

LTA Sambūrio Valdyba

BEVERLY SHORES

• **Dail. Žibunto Mikšio** grafikos darbų paroda įvyks š. m. vasario 25 dieną Beverly Shores lietuvių kolonijoje. Parodoje bus išstatyti 34 ofortai ir linoleumo raižiniai. Įvyks arch. E. Masiulio menė.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

MAGNIFICENCIJAI, Vyt. Didž. Uni-

versiteto REKTORIUI, ilgamečiam Aukštesn. Technikos Mokyklos Kaune Direktoriui, Lietuvių Profesorių Draugijos ir Pasaulinės Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos GARBĖS NARIUI

Prof.-inž. JULIUI GRAVROGKUI

mirus, L. P. D. A. ir P. L. I. A. S. Centro Valdybų vardu reiškiu užuojautą visiems Vyt. Didž. Universiteto personalo buv. nariams, kolegoms profesoriams, inžinieriams, technikiams ir mirusiojo artimiesiems

Prof. inž. St. Dirmantas

RITAI JUCAITYTEI

staiga mirus, jos tėveliams ir broliui reiškiamė

gilią užuojautą

Garlų šeima